

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky



Bakalářská práce

**Zhodnocení uplatnění 2. rozvojové osy Programu
rozvoje venkova ve vybraném regionu**

Simona Podrábská

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Simona Podrábská

Hospodářská politika a správa

Název práce

Zhodnocení uplatnění 2. rozvojové osy Programu rozvoje venkova ve vybraném regionu

Název anglicky

Evaluation of the 2nd Development Axis of the Rural Development Programme In Selected Region

Cíle práce

Cílem bakalářské práce Zhodnocení uplatnění 2. rozvojové osy Programu rozvoje venkova ve vybraném regionu je nejprve objasnit pojem Společná zemědělská politika a její reformy. Dalším dílčím cílem je charakteristika programu rozvoje venkova 2007 2013, kde se blíže seznámíme s Osou II, která je zaměřena na zlepšování životního prostředí a krajiny. Praktická část je vypracována na základě mých poznatků s využitím dotačních titulů v ose II.

Metodika

Při vypracování mé bakalářské práce jsem vycházela s odborné literatury, dokumentů, publikací, periodik a webových stran. Dále jsem absolvovala konzultace se zaměstnanci Ministerstva zemědělství, Státního zemědělského a intervenčního fondu a se zemědělskými subjekty.

Doporučený rozsah práce

30-40

Doporučené zdroje Informací

aktuální časopisecká literatura a zdroje relevantních národních a evropských institucí

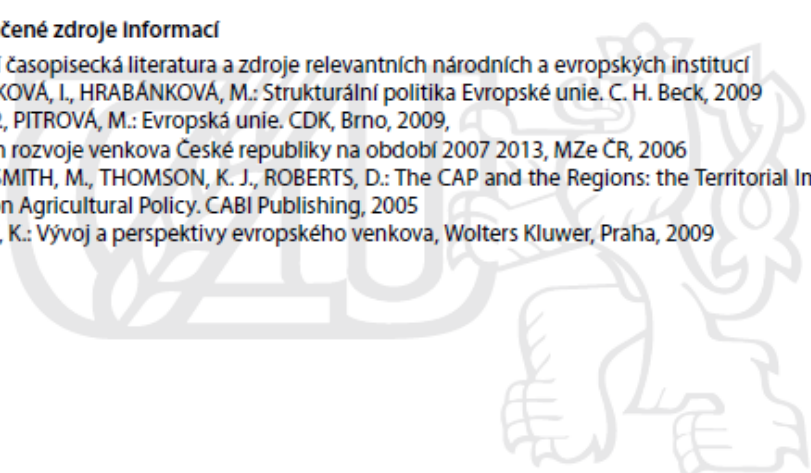
BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M.: Strukturální politika Evropské unie. C. H. Beck, 2009

FIALA, P., PITROVÁ, M.: Evropská unie. CDK, Brno, 2009,

Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 2013, MZe ČR, 2006

SHUCKSMITH, M., THOMSON, K. J., ROBERTS, D.: The CAP and the Regions: the Territorial Impact of the Common Agricultural Policy. CABI Publishing, 2005

TOMŠÍK, K.: Vývoj a perspektivy evropského venkova, Wolters Kluwer, Praha, 2009



Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

doc. Ing. Karel Tomšík, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

Ing. Martin Pellkán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 02. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Zhodnocení uplatnění 2. rozvojové osy Programu rozvoje venkova ve vybraném regionu" jsem vypracovala samostatně pod vedením doc. Ing. Karla Tomšíka, PhD., vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13.3.2015

Simona Podrábská

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu doc. Ing. Karlu Tomšíkovi, Ph.D., za odbornou pomoc a vstřícnou komunikaci během zpracování bakalářské práce. Dále bych ráda vyjádřila díky spolupracovníkům za poskytnutí podkladových materiálů.

Zhodnocení uplatnění 2. rozvojové osy Programu rozvoje venkova ve vybraném regionu

Evaluation of the 2nd Development Axis of the Rural Development Programme in Selected region

Souhrn

Tato bakalářská práce je zaměřena na Program rozvoje venkova v České republice v období 2007 – 2013 s podrobnějšími ukazateli osy II. Předkládá přehled výsledků vykazujících narůstající počet zemědělských uživatelů v litoměřickém regionu prostřednictvím evidenčního systému LPIS a navýšení podaných žádostí, dále přehled finančních prostředků z jednotlivých dotačních titulů z osy II a jednotné platby na plochu (SAPS) týkající se přímých plateb. Tato finanční podpora zajišťuje českým zemědělcům lepší podmínky pro zemědělské postupy, vede k šetrnému zacházení s životním prostředím a péčí o krajinu. Agroenvironmentální opatření převážně přispívá k rozvoji ekologického zemědělství, případně integrované produkce, ke zvyšování množství kvalitních a bezpečných potravin.

V této práci jsou prezentovány základní údaje Společné zemědělské politiky Evropské unie a její postupné reformy. Práce se rovněž zabývá vývojem zemědělství v České republice po vstupu do Evropské unie a přechodem na tržní hospodářství.

Hlavním cílem nového opatření pro následující pětileté období, chystané pro roky 2015 – 2020, je plynulé navázání na předešlé období, které má již zavedený systém, a také nastavené rovné podmínky pro všechny členské státy.

Summary

This Bachelor thesis is focused on the Rural Development Program in the Czech Republic from 2007-2013 with the detailed axis II index. It presents an overview of results, which show a growing number of the agricultural users located in the Litoměřice area through registration in the LPIS system and a growth in submitted applications. Furthermore, it also presents an overview of financial means coming from each grant title

from axis II and individual payments per area (SAPS) concerning direct payments. This financial support provides better conditions for agricultural procedures to Czech cultivators, which leads to gentler environment and lanscape treatment. Agroenvironmental procuration mostly provides the and also the development of ecological agruculture, optionally integrated production, increases in quality and safety of crops.

This work presents basic data from the Common agricultural politics of the European union and its available reforms, development of Czech agriculture after joining the European union and transition to the market economy.

The main objective of this new measure for the upcoming 2015-2020 period is a smooth transition from the previous period, which is already a working system and sets equal contitions for all member states.

Klíčová slova: Společná zemědělská politika, Program rozvoje venkova, přímé platby, EAFRD, AEO, LPIS

Keywords: Common agricultural politics, Rural development program, direct payments, EAFRD, AEO, LPIS

Obsah:

| | |
|--|----|
| 1. Úvod..... | 9 |
| 2. Cíl práce a metodika | 10 |
| 3. Literární rešerše | 11 |
| 3.1 Společná zemědělská politika EU a rozvoj venkova | 11 |
| 3.2 Reformy společné zemědělské politiky | 11 |
| 3.3 Strategie rozvoje SZP EU v programovacím období 2007 – 2013..... | 14 |
| 3.4 Společná zemědělská politika a Strategie Evropa 2020 | 16 |
| 3.5 Rozvoj venkova v ČR v období 2007 – 2013 | 17 |
| 3.5.1 OSA I – Konkurenceschopnost zemědělského a lesnického sektoru | 18 |
| 3.5.2 OSA II - Zlepšování životního prostředí a krajiny | 19 |
| 3.5.3 OSA III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova..... | 19 |
| 3.5.4 OSA IV - LEADER | 19 |
| 3.6 Přímé platby | 20 |
| 3.7 Kontrola podmíněnosti | 21 |
| 3.8 Evidence zemědělských subjektů v LPIS | 21 |
| 4. Specifikace osy II v litoměřickém regionu | 23 |
| 4.1 Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech | 24 |
| 4.2 Platby v rámci NATURA 2000 na zemědělské půdě | 26 |
| 4.3 Agroenvironmentální opatření (AEO) | 27 |
| 4.3.1 Podopatření A: Postupy šetrné k životnímu prostředí: | 28 |
| 4.3.2 Podopatření B: Ošetřování travních (OTP) porostů zahrnuje devět titulů..... | 33 |
| 4.4 Zalesňování zemědělské půdy | 40 |
| 5. Závěr | 42 |
| 6. Seznam použité literatury | 44 |
| 7. Seznam tabulek, grafů..... | 45 |
| Tabulky | 45 |
| Grafy | 45 |
| 8. Přílohy..... | 46 |

1. Úvod

Vstup České Republiky do Evropské unie v květnu 2004 znamenal pro zemědělství významné změny ve všech oblastech. Zemědělství je jedním z odvětví materiální výroby, jehož konečné výsledky vycházejí z bezprostředního působení společnosti na přírodu. Specifikem zemědělství je jeho produkční a neprodukční funkce. Zemědělství je zejména producentem potravin, a čímž zajišťuje hmotnou funkci obyvatelstva. Podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva je jedním ze základních ukazatelů vyspělosti hospodářství určitých zemí. Zemědělská produkce je součástí ekonomicko-sociálních procesů, které probíhají v přirozeném prostředí regionů, které by měly využívat, ale také respektovat podmínky a zvláštnosti tohoto prostředí.

Zvláštní rozmístění zemědělské výroby má přímou závislost na geografických podmínkách. Zejména přirozená kvalita půdy a klimatické podmínky jsou zásadními lokalizačními faktory jednotlivých odvětví zemědělství. Na zemědělství působí specifické tržní vlivy, jako je nízká cenová elasticita poptávky po zemědělských produktech a rovněž nízká elasticita nabídky agrárních komodit. Nízkou produktivitu ovlivňují technické i technologické možnosti ve srovnání s jinými odvětvími.

Zásadní neprodukční funkcí, kterou zemědělství plní, je ochrana a tvorba krajiny. Finanční prostředky, plynoucí z rozpočtu EU přispívají ke zlepšení vzájemného vztahu zemědělství a krajiny. Zemědělská produkce tedy sehrává důležitou roli v životním prostředí a její úloha se zvyšuje také v rovině producenta alternativních zdrojů energie.

Základním cílem integrovaného zemědělství v západní Evropě bylo zvýšení produktivity práce, které mělo posílit konkurenceschopnost evropských zemědělců ve světě. Vytvoření společné zemědělské politiky je možné vnímat na jedné straně jako pozitivní vliv v oblasti zvýšení zemědělské produkce a pozitivní vliv v oblasti rozvoje sektoru zemědělství, stabilizace ekonomické situace na venkově a zabezpečení přiměřené životní úrovně obyvatel pracujících v zemědělství. Na druhé straně je nutné tuto politiku vidět jako výrazný prvek zatěžující během celého svého vývoje rozpočet Evropské unie.

2. Cíl práce a metodika

Cílem bakalářské práce je zhodnocení druhé rozvojové osy Programu rozvoje venkova (dále jen PRV) ve vybraném regionu. Vlastní práce je zaměřena na charakteristiku litoměřického regionu, který je specifický svou různorodou krajinou a úrodnou zemědělskou půdou, a na zhodnocení osy II, která je zaměřena na zlepšování životního prostředí a krajiny. Litoměřicko je vnímáno širokou veřejností jako „Zahrada Čech“. Zemědělci zde využívají veškerých dotačních titulů pro svou zemědělskou produkci.

Teoretická část popisuje pojem „Společná zemědělská politika Evropské unie a rozvoj venkova“, od vzniku přes problémy, se kterými se potýkala během reformy. Literární rešerše vychází z odborné literatury, dokumentů, publikací, periodik a internetových zdrojů.

Praktická část je zpracována na základě analytických poznatků s využitím dotačních titulů osy II PRV, metodických postupů a zjištěných výsledků v růstu zemědělských uživatelů, jejich obhospodařovaných ploch a vyplacených dotací. Při zpracování bakalářské práce jsem vycházela z interních zdrojů získaných z databáze SAP Státního zemědělského intervenčního fondu a interních statistických dat v LPISu, pro mne dostupných informací, neboť jsem pracovníkem Státního zemědělského intervenčního fondu, Oddělení příjmu žádostí a LPIS v Litoměřicích. Dále jsem absolvovala konzultace se zaměstnanci Ministerstva zemědělství, Státního zemědělského a intervenčního fondu a s odbornou zemědělskou veřejností.

V závěru práce je provedeno celkové zhodnocení SZP a komplexní pohled na litoměřický region. Zhodnocení osy II Programu rozvoje venkova, která viditelně vykazuje v uvedeném období 2007 – 2013 zvyšující se nárůst zemědělců o dotace. Provedením analýzy v této bakalářské práci je přehled o stavu zemědělských uživatelů, jejich obhospodařované půdě a získaných dotací za sledované období.

3. Literární rešerše

3.1 Společná zemědělská politika EU a rozvoj venkova

Společná zemědělská politika (dále jen SZP) je nejstarší politikou Evropských společenství. Její důležitost se odvíjela od situace poválečného období, kdy státy nebyly schopné zajišťovat svou zemědělskou produkci, a proto bylo zapotřebí najít způsoby jak zabezpečit dodávky potravin. Římská smlouva z roku 1957 stanovila pro zemědělství několik základních cílů, které byly potvrzeny i Lisabonskou smlouvou¹. Konkrétně jde o tyto cíle:

- a) zvýšit produktivitu zemědělství podporou technického pokroku a zajišťováním racionálního rozvoje zemědělské výroby a optimálního využití výrobních činitelů, zejména pracovní síly;*
- b) zajistit tak odpovídající životní úroveň zemědělského obyvatelstva, a to zejména zvýšením individuálních příjmů osob zaměstnaných v zemědělství;*
- c) stabilizovat trhy;*
- d) zajistit plynulé zásobování;*
- e) zajistit spotřebitelům dodávky za rozumné ceny. [1]*

3.2 Reformy společné zemědělské politiky

V roce 1962 byla přijata SZP EU, která navazuje na Římské dohody z roku 1958 šesti zakládajícími státy ES/EU², kde byly formulovány první politické aspekty zemědělské politiky. Tato dohoda funguje od roku 1962, čímž byl zaručen volný pohyb zboží i pro zemědělské komodity. SZP se začala potýkat s postupnou nadprodukcí. Část výroby musela být nákladně uskladněna nebo zlikvidována. Postupně se tento systém stal velmi

¹ Lisabonská strategie byla přijata Evropskou radou v březnu roku 2000 v Lisabonu s cílem vytvořit z Evropské unie do roku 2010 „nejdynamičtější a nejkonzurenceschopnější ekonomiku světa založenou na znalostech, schopnou udržitelného hospodářského růstu, vytváření více kvalitních pracovních příležitostí a zachovávající sociální soudržnost“.

² Německo, Francie, Itálie, Belgie, Lucembursko, Nizozemí

nákladným a musely být zavedeny nezbytné reformy. Dalším důvodem reformem bylo postupné rozšiřování Evropských společenství.

McSharryho reforma (CAP I)

McSharryho reforma přijatá v roce 1992 přišla s kompromisem mezi závazkem snížení cenových dotací a nutností udržet přiměřené příjmy zemědělců. Nový mechanismus snížil intervenční ceny a výrobní kvóty vázané na velikost výroby a naopak posílil význam dotací a podpor, které se nahradí přímými platbami na plochu nebo na počty zvířat. V oblasti pěstování obilnin bylo poskytování podpor podmíněno povinným uvedením určitého procenta půdy do klidu. Reforma zásadně ovlivnila dva sektory - pěstování obilnin a produkci hovězího masa. Jednalo se o oblasti, kde byly náklady SZP nejvyšší a situace si žádala výraznou změnu. S implementací vzrostl význam kompenzací a naopak cenové intervence a podpory ustoupily do pozadí. Vznikly také podpory spojené se snižováním produkce např. předčasný odchod do důchodu, zalesňování, rozvoj agroturistiky.

Tímto reforma SZP z roku 1992 splnila svůj hlavní účel. EU tak splnila své závazky, které byly přijaty v rámci Uruguayského kola rozhovorů GATT³ probíhajících v letech 1986 až 1994. Přes jisté úspěchy reformy byla politika stále velmi finančně náročná, výdaje na SZP stále dosahovaly okolo 40 mld. eur. [2]

Agenda 2000 (CAP II)

Agenda 2000 znamenala další posun v prioritách zemědělské politiky Evropské unie. Reforma byla přijata zejména s ohledem na budoucí rozšíření Evropské unie o země střední a východní Evropy⁴. V červenci 1997 představila Komise komplexní materiál nazvaný „*Agenda 2000 - Za silnější a širší Evropu*“, který byl nastaven na finanční

³ GATT (z angl. General Agreement on Tariffs and Trade) – všeobecná dohoda na clech a obchodu

⁴ Česká Republika, Slovensko, Polsko, Maďarsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Slovinsko, Rumunsko a Bulharsko

období 2000–2006. Agenda 2000 byla zaměřena převážně na větší tržní orientaci a zvýšenou konkurenceschopnost, nezávadnost a kvalitu potravin, zvýšení životní úrovně obyvatelstva ve venkovských oblastech, zlepšení nabídky pracovních příležitostí, integraci environmentálních otázek do zemědělské politiky, zjednodušení a posílení decentralizace. Uvnitř společné zemědělské politiky tak dochází k diferenciaci na dva pilíře. První se orientuje na vlastní zemědělskou produkci za účelem posílení tržního chování výrobců a druhý pilíř na neekonomické aspekty jako je opatření sloužící k podpoře rozvoje venkova.

Ani tato ambiciózní reforma nepřinesla žádoucí výsledky a za stávajících podmínek se SZP projevila jako neufinancovatelná. [3]

Červen 2003 Mid-term Review

Dne 26. června 2003 byla přijata zásadní reforma společné zemědělské politiky, která zcela změnila způsob podpory zemědělců v Evropské unii. Zemědělci mají mít větší volnost, mohou produkovat to, co požaduje trh. Většina subvencí je vyplácena nezávisle na velikosti výroby a pro zemědělce je rozhodující tržní poptávka. Nová podoba SZP se přesouvá směrem k větší konkurenceschopnosti a orientaci na tržní produkci, ale zároveň má zaručit jistou úroveň příjmů. Zdůrazňovány jsou zemědělské programy zaměřené na ochranu životního prostředí, jakost a kvalitu potravin a pohodu zvířat (welfare).

Byla zavedena jednotná platba na farmu (single farm payment), která sloučila několik jednotlivých plateb, které zemědělský výrobce získával odděleně. Základem byl průměr, který zemědělec obdržel v referenčním období 2000 - 2002. Od tohoto systému se očekávalo, že zemědělský výrobce bude dodržovat a respektovat standardy cross compliance⁵. V konečné reformě bylo sjednáno pouhých osmnáct standardů z původních osmatřiceti. Základní požadavek na hospodaření se týkal ochrany životního prostředí, bezpečnosti a nezávadnosti potravin, zdraví zvířat a plodin, dobré zacházení se zvířaty.

Další novinkou, kterou přinesla reforma, byl princip modulace, který představuje každoroční přesun procentuální části přímých plateb do prostředků fondu rozvoje venkova (přesun z I. pilíře do II. pilíře). Týká se farem, kterým jsou poskytovány platby přesahující 5000 EUR.

Zavedení zemědělského poradenského systému bylo do roku 2006 nejprve dobrovolné. Od 2007 musel být zaveden ve všech členských státech, především proto, aby zemědělci

⁵ Kontrola podmíněnosti

mohli využít poradenských služeb při dodržování požadavků cross compliance. Došlo rovněž k dalšímu posílení politiky rozvoje venkova. Byl zřízen Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)⁶, který převzal část odpovědnosti od EAGGF⁷. Ten byl přejmenován na Evropský zemědělský záruční fond (EEAGF).

Kontrola funkčnosti

V roce 2008 byla zahájena tzv. kontrola stavu SZP, známá též pod anglickým označením Health Check, která měla posoudit funkčnost změn zaváděných v SZP od roku 2003. Neřeší tedy otázku budoucnosti SZP a jejího financování (včetně vývozních subvencí, přímých plateb a požadavků ze strany Světové obchodní organizace) po roce 2013, pouze vyzývá k tomu, aby se tím v následujícím období Komise i Rada vážně zabývaly. V rámci tohoto přezkumu vydala Evropská komise 20. listopadu 2007 sdělení Radě a Evropskému parlamentu s názvem „Příprava na kontrolu stavu reformy SZP“, a následně, v květnu 2008, po uzavřených konzultacích, vydala legislativní návrh na nařízení Rady.

Přezkum se týkal způsobu zejména jak zefektivnit a zjednodušit systém přímých plateb, jak přepracovat nástroje intervenčních tržních mechanismů pro EU 27, jak naložit s novými výzvami rozvoje venkova, jako je změna klimatu, biopaliva, vodní hospodářství a biologická ochrana.

V listopadu 2008 byla uzavřena dohoda ministrů zemědělství EU v Bruselu s tím, že kontrola stavu společnou zemědělskou politiku zjednoduší a zefektivní. [4]

3.3 Strategie rozvoje SZP EU v programovacím období 2007 – 2013

Z předešlého souhrnu vývoje vyplývá, že SZP je v současné době tvořena dvěma pilíři. Jak již bylo uvedeno, první pilíř je orientován na vlastní zemědělskou výrobu s důrazem na tržní hospodářství, druhý pilíř se zabývá politikou rozvoje venkova. Tématem této práce je převážně zaměření na druhý pilíř.

Účelem reformy v rámci druhého pilíře bylo posílit vztahy mezi zemědělskou výrobou a životním prostředím, zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, zvýšení

⁶ EAFRD je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova.

⁷ EAGGF funguje od roku 1962. Do roku 2006 byla jeho podpůrná sekce řazena mezi strukturální fondy EU.

konkurenceschopnosti agrolesnictví, podpoření rozmanitosti hospodářství ve venkovských oblastech.

Vlivem rozšíření EU v roce 2004, vstupem 10 nových členských zemí, se zvýšil výrazný počet zemědělských podniků o více než jeden milion a počet zemědělců narostl o tři miliony. Bezmála 60 % obyvatelstva 27 členských zemí žije ve venkovských oblastech, které pokrývá 90 % území EU. Nové postoje v EU přinesly další podněty pro transformace ve SZP. Programovací období 2007 – 2013 navazovalo nadále na započaté reformy, které jsou nutné k přizpůsobení novým podmínkám, a směřovalo k dalšímu rozvoji.

Strategie jejího rozvoje je zaměřena na následující oblasti:

- *být politikou, která bude odrážet potřeby a očekávání evropské společnosti,*
- *zaměřit se na podporu udržitelného zemědělství, které nabízí bezpečné, kvalitní produkty a bude chránit zároveň životní prostředí a dobré podmínky zvířat,*
- *podporovat mnohostrannou úlohu zemědělců jako dodavatelů veřejných statků pro společnost,*
- *podporovat vytváření a růst pracovních příležitostí na venkově,*
- *posilovat konkurenceschopné a inovační zemědělství, které bude reagovat na světové trhy,*
- *měla by být řízena jednoduchými a transparentními pravidly. [5]*

Na základě reformy struktury financování se politika rozvoje venkova pro programovací období 2007 – 2013 plně přesunula jen do kompetence SZP. V oblasti financování zemědělství a venkova jsou pro období 2007 – 2013 zřízeny dva fondy:

- Evropský zemědělský a garanční fond (EAGF)⁸
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)⁹

Samostatným fondem, který řeší oblast rybníkářství, je Evropský rybářský fond (EFF)¹⁰

⁸ anglická zkratka – European Agricultural Guarantee Fund

⁹ anglická zkratka – European Agricultural Fund for Rural Development

¹⁰ anglická zkratka – European Fisheries Fund

3.4 Společná zemědělská politika a Strategie Evropa 2020

Evropa 2020 je strategie EU čímž přispívající k naplňování cílů SZP, kterou je realizován Program rozvoje venkova. Jejím cílem je v příštím období dosáhnout vytvořením nového inteligentního růstu tzn. efektivnější investování do vzdělání, výzkumu a inovací a udržitelné ekonomiky (pokročit směrem k nízkouhlíkové ekonomice), která podporuje sociální začleňování, a tímto pomoci ke zvýšení zaměstnanosti a produktivity a ke zlepšení sociální soudržnosti.

Program rozvoje venkova na období 2014 – 2020 byl zpracován v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z EAFRD. Tento víceletý finanční rámec se dostal do půlročního skluzu a tato pravidla měla vstoupit v platnost od ledna roku 2014, což mělo za následek, že tento rok se stal rokem přechodným. Česká republika připravila dokument – Dohodu o partnerství, který stanoví základní strategii, priority a opatření pro účinné a efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů k dosažení cílů strategie Evropa 2020 prostřednictvím následujících priorit:

- *podpora předávání poznatků a inovací v zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech,*
- *zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů,*
- *podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství,*
- *obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím,*
- *podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu,*
- *podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech. [6]*

Nová pravidla pro projektová opatření a pravidla o plošných environmentálních opatřeních budou implementována prostřednictvím nařízení vlády. Předpokládaný termín nabytí účinnosti těchto nařízení vlády se očekává v dubnu 2015.

Národní Program rozvoje venkova, který je vymezen pro celé území ČR, s výjimkou hlavního města Prahy, se zaměřuje prioritně na obnovu, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství, a to zejména prostřednictvím agroenvironmentálních – klimatických opatření, ekologického zemědělství, platbami pro oblasti s přírodními či jinými opatřeními, platby v rámci NATURA a opatření Welfare¹¹. Investiční opatření je zaměřeno ke zvýšení konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti a zlepšování životaschopnosti zemědělských podniků, pozemkové úpravy a lesnickou infrastrukturu. Nezbytnou realizací je podpora mladých kvalifikovaných zemědělců, pro snížení věkové struktury v zemědělství, v souvislosti s technickým a technologickým rozvojem v zemědělských podnicích ve venkovských oblastech.

Rozpočet na rok 2015 bude hlavní prioritou SZIF zabezpečit provádění a kontrolu opatření společné zemědělské politiky podle příslušných právních norem EU i ČR tak, aby nové programové období plynule navázalo na to předešlé. Celkové dotace pro rok 2015 budou ve výši 40,3 miliardy z rozpočtu EU a 6 miliard ze státního rozpočtu, stejně jako v předešlých obdobích bude nejvíce finančních prostředků vyplaceno na přímé platby, na které je z rozpočtu EU vyčleněno 23,6 miliardy korun. Na PRV je určeno 13,6 miliardy korun, z toho 10,2 miliardy z EU a 3,4 miliardy z národních zdrojů. [6]

3.5 Rozvoj venkova v ČR v období 2007 – 2013

Rozvoj venkova je součástí SZP, která je financována prostřednictvím samostatného finančního nástroje, kterým je Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV)¹². Program rozvoje venkova České Republiky (dále PRV) v období 2007 - 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova, který byl zpracován v souladu s nařízením Rady evropského společenství č. 1698/2005, odpovídající čtyřem strategickým rozvojovým osám, kterými jsou: konkurenceschopnost, ochrana

11 Dobré životní podmínky zvířat

12 ang. název European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)

přírody, životního prostředí a krajiny, rozvoj a diverzifikace venkovského života a Leader. PRV ČR byl schválen dne 23. 5. 2007 Výborem pro rozvoj venkova EK, č. 1698/2005, kde se blíže specifikuje strategie v jednotlivých osách, které vedly k naplňování cílů Lisabonské strategie¹³.

Toto opatření PRV navazuje na programy:

- *SAPARD - vzhledem ke vstupu ČR do EU v roce 2004, nebyla již pro ČR vyhlášena žádná kola příjmů žádostí, jelikož uzavírání smluv bylo ukončeno k 31. 12. 2003.*

- *Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství – zaměřeno na podporu investičních akcí realizovaných v zemědělství, zpracování potravinářských výrobků, lesní a vodní hospodářství, rybářství a při pozemkových úpravách.*

- *Horizontální plán rozvoje venkova na období 2004 – 2006 (HRDP) – prioritou HRDP je „Trvale udržitelný rozvoj zemědělství, venkova a jeho přírodních zdrojů.“ [7]*

Tabulka 1 - Finanční plán podle os (v EUR, za celé období)

| Osa | Veřejné zdroje | | |
|-----------------|----------------------|--------------------------------|----------------------|
| | Celkem veřejné | podíl spolufinancování z EAFRD | EAFRD |
| Osa I | 873 480 919 | 75% | 653 303 436 |
| Osa II | 1 930 910 316 | 80% | 1 544 657 001 |
| Osa III | 641 828 279 | 75% | 481 371 209 |
| Osa IV | 205 825 347 | 80% | 164 660 278 |
| Technická pomoc | 18 019 240 | 75% | 13 514 430 |
| Celkem | 3 670 064 101 | 78% | 2 857 506 354 |

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, Program rozvoje venkova 2007 – 2013, Praha, červen 2013, s. 190

3.5.1 OSA I – Konkurenceschopnost zemědělského a lesnického sektoru

Základním východiskem osy I je potřeba modernizace zemědělských podniků z hlediska technologického a technického vybavení. Investice rovněž souvisely s využíváním energie z obnovitelných zdrojů pro vlastní potřebu. Byl zapříčiněn pokles

¹³ Lisabonská strategie byla přijata Evropskou radou v březnu 2000 v Lisabonu s cílem vytvořit z Evropské unie do roku 2010.

zemědělské výroby i nízká investiční schopnost zemědělských podniků. Zároveň docházelo ke zhoršování věkové struktury zemědělských producentů a tím bylo nutno podpořit mladé zemědělce a starším umožnit předčasný odchod do důchodu. Klíčovým faktorem pro rozvoj venkova byly rovněž pozemkové úpravy, které nadále napomáhají rozvoji podnikání a mají nesporný efekt v oblasti udržitelného rozvoje krajiny.

3.5.2 OSA II - Zlepšování životního prostředí a krajiny

Základním východiskem osy II je zejména podpora zemědělských postupů šetrných k životnímu prostředí ve venkovské krajině, k zastavení úbytku biodiverzity, k ochraně vody a půdy a ke zmírňování změn klimatu. V přírodně cenných územích, zejména chráněných krajinných oblastech, národních parcích, územích soustavy Natura 2000, byl rovněž podpořen environmentálně šetrný způsob hospodaření. Přispívá k tomu hlavně rozvoj ekologického zemědělství. Podpora v hospodaření převažuje především v méně příznivých oblastech k vyrovnání příjmů s produkčními oblastmi a zachování péče o krajinu i pracovních míst. Negativní tendence změny klimatu budou omezovány zejména zalesňováním a zvyšováním podílu hospodaření v lesích ohleduplného k životnímu prostředí.

3.5.3 OSA III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Základním východiskem osy III je především zvýšení kvality života na venkově. Důraz je kladen na stabilizaci pracovních míst, na zlepšení občanského vybavení a služeb. Pozornost je upřena také na rozvoj venkovské ekonomiky ve směru nezemědělské produkce, využívání obnovitelných zdrojů energie pro ochranu životního prostředí, zhodnocení potenciálu venkovské krajiny a zachování kulturního dědictví.

3.5.4 OSA IV - LEADER

Jedná se o osu metodickou. Ta je uskutečňována prostřednictvím realizace cílů jednotlivých opatření os I – III. Účelem osy IV je stimulovat endogenní místní rozvoj mikroregionů principem „zdola - nahoru“, vypracovat vlastní strategii rozvoje území a podpořit tak inovaci venkovských oblastí, ve kterých žijí. Hlavním přínosem osy IV

Leader je způsob, jakým jsou akce rozvoje venkova realizovány a vzájemně propojeny. Základní jednotkou, která realizuje principy LEADER je Místní akční skupina (MAS), která se zapojením různých subjektů tvoří partnerství a usiluje o obnovu a rozvoj obcí a přispívá k rozvoji zemědělství a péči o přírodu a krajinu.

3.6 Přímé platby

SZP byly zavedeny rozpočtové limity a kontroly finančních výdajů v průběhu jednoho roku, tak i za celé období 2007- 2013. Česká republika od roku 2004 čerpá finanční prostředky z EU pro výplatu přímých plateb. Hlavní platbou přímých plateb je „jednotná platba na plochu“ (SAPS - Single Area Payment Scheme), její objem se každoročně navyšuje do vyrovnání stejné úrovně plateb ve starých členských státech EU. Současně bylo umožněno dorovnávat přímé platby z národních zdrojů ČR platbou tzv. Přechodné vnitrostátní podpory (PVP), dříve Top – Up, kde je podpora zaměřena na zemědělskou půdu, přežvýkavce, krávy chované bez tržní produkce mléka, ovce a kozy, chmel a brambory na výrobu škrobu.

Tabulka 2- Přehled sazeb SAPS a výše vnitrostátních stropů na přímé platby v letech 2007-2013 v ČR.

| Rok | Výše vnitrostátních stropů na PP (mil. EUR) | Z toho obálky na SAPS (mil. EUR) | Sazba SAPS (EUR/ha) |
|------|---|----------------------------------|---------------------|
| 2007 | 377,919 | 355,384 | 101,40 |
| 2008 | 470,463 | 437,762 | 124,60 |
| 2009 | 559,622 | 517,895 | 147,43 |
| 2010 | 654,241 | 581,177 | 165,07 |
| 2011 | 739,941 | 667,365 | 189,32 |
| 2012 | 832,144 | 755,659 | 214,28 |
| 2013 | 909,313 | 832,828 | 235,86 |
| 2014 | 875,305 | 773,751 | 218,88 |

Zdroj: agris.cz

3.7 Kontrola podmíněnosti

Součástí reformy SZP je Cross compliance, nebo-li kontrola podmíněnosti. Jejím cílem je ochrana životního prostředí, zabezpečení nezávadnosti potravin, welfare, prevence epidemií zvířat a evidence chovu zvířat. V programovém období 2007 - 2013 systém kontroly podmíněnosti se dotýká dodržování požadavků GAEC (Good Agricultural and Environmental Condition)¹⁴ a dodržování SMR standardů (Statutory Management Requirements)¹⁵. V případě nedodržení podmínek se žadatel o dotace vystavuje riziku zkrácení výše dotace. Týká se žadatelů o přímé platby, podpory z osy II PRV a některé podpory společné organizace trhu s vínem.

S účinností od 1. ledna 2015 jsou připraveny úpravy související se změnami evropské legislativy na povinné požadavky na hospodaření a standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu, jejíž plnění je závazné pro všechny zemědělské subjekty, které žádají o přímé platby, podpory z PRV a některé podpory společné organizace trhu s vínem. Dochází k úpravě označení a změně přechíslování SRM¹⁶ pro označení povinných požadavků na hospodaření, které je nahrazeno PPH¹⁷. Dále se také nahrazuje označení standardů GAEC dobrý zemědělský a environmentální stav zkratkou DZES.

Přehled změn v označení povinných požadavků na hospodaření je uveden v příloze č.9.

3.8 Evidence zemědělských subjektů v LPIS¹⁸

Požadavky EU v oblasti SZP: bylo nutností zajistit kvalitní a funkční systém o evidenci půdy v kvalitaci dat dílů půdních bloků a informace o uživatelích LPIS. Tento systém vznikl na základě zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, jako největší zemědělský registr. Primárním cílem LPIS, jakožto prvotní a základní evidence zemědělsky obhospodařované půdy, bylo zajištění referenčních dat o využívání zemědělské půdy při administraci dotací v sektoru zemědělství. LPIS neslouží pouze státní správě k ověřování a kontrole, ale funguje také pro samotné farmáře. Farmáři tak získávají okamžité informace a data o jimi

¹⁴ překládáno jako dobré environmentální podmínky

¹⁵ česky: zákonné požadavky na hospodaření

¹⁶ Statutory Management Requirements

¹⁷ Povinné požadavky na hospodaření

¹⁸ LPIS - Land Parcel Identification System

užívaných půdních blocích a případných omezeních hospodaření, např. z titulu nitrátové směrnice nebo o pozemcích ohrožených erozí, prostřednictvím internetu. Mají možnost si sami vytvořit zákresy půdních bloků, které pak převezmou k další administraci pracovníci Oddělení příjmu žádostí a LPIS (OPŽL), dříve Agentura pro zemědělství a venkov. Také si mohou sami z domova zpracovat svou žádost o dotace a odeslat přímo na platební agenturu SZIF¹⁹. LPIS v průběhu vývoje přichází s dalším přínosem pro farmáře, obsahuje důležité podklady například pro vedení zákonné evidence o použití hnojiv, pastvy, přípravků na ochranu rostlin, stanovení omezení hospodaření z titulu nitrátové směrnice, erozní ohroženost apod. Dalším druhem evidencí v rámci LPIS byla evidence krajinných prvků, evidence umístění provozoven hospodářství, evidence obnovy travního porostu. Pro veřejnost je zaveden „Veřejný registr půdy LPIS“, který obsahuje data publikovatelná široké veřejnosti bez ohledu na jakoukoli registraci, s možností dohledat veškeré vlastníky pozemků.

¹⁹ Státní zemědělský intervenční fond

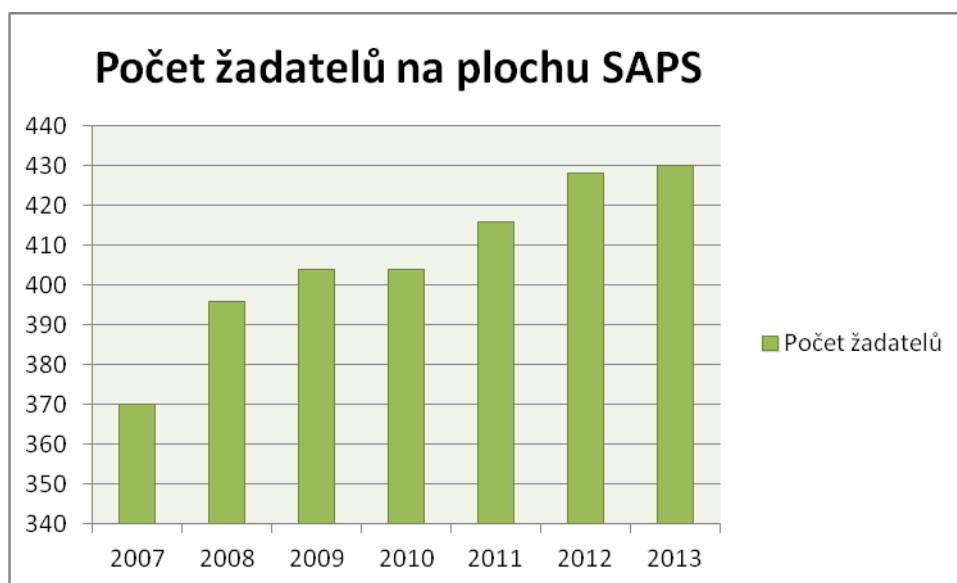
4. Specifikace osy II v litoměřickém regionu

Obečné priority již byly popsány v kapitole 3.3.2. Nyní se budu zabývat detailnějšími opatřeními v litoměřickém regionu. Litoměřicko se nachází v severní části České republiky v Ústeckém kraji v oblasti Českého středohoří, které má rozsáhlé pohoří formované třetihorní vulkanickou činností, tektonickými pohyby a erozí vodních toků. Krajina je tvořena pestrou mozaikou lesů, zemědělskou půdou, krajinnými prvky a evropsky významnými lokalitami, jež jsou součástí Natury 2000. České středohoří se rozprostírá od severní části města Loun, Ústí nad Labem přes Děčín až do Litoměřic v teplé klimatické oblasti s nadmořskou výškou 300 – 600 m nad mořem s rozdílem okolí Milešovky, která spadá do chladné oblasti s nadmořskou výškou nad 600 m. České středohoří je specifické přírodními podmínkami, průměrná roční teplota se pohybuje v rozmezí 9 - 5 °C, průměrné roční úhrny srážek dosahují 470 - 800 mm. Region je oblastí zemědělské výroby převážně ovocnářské, zeleninářské, vinné révy a chmele. Okres má celkovou rozlohou 1032 km², z toho 71% tvoří zemědělské pozemky, z toho je 82% orná půda, 28% ostatní. Severní část okresu Českého středohoří tvoří lesní krajina, na jižních stránkách se nacházejí ovocné sady a vinice. V nejnižší části podél řek se nejčastěji pěstuje zelenina a chmel.

CHKO České středohoří představuje celkem 43 maloplošných chráněných území, z toho litoměřický region zaujímá:

- Národní přírodní rezervace s I. zónou CHKO - Lovoš 49,99 ha, Milešovka 51,28 ha, Sedlo 42,20 ha.
- Národní přírodní památky s I. zónou CHKO – Bílá stráň u Pokratic 0,99 ha, Borečský vrch 18,66 ha, Březina 11,91 ha.
- Přírodní rezervace s I. zónou CHKO - Holý vrh u Hlinné 6,67 ha, Kalvárie 8,71 ha.,
- Přírodní památky s I. zónou CHKO - Babinské louky 40,90 ha, Košťálov 5,95 ha, Plešivec 32,65 ha, Radobýl 4,88 ha

Graf 1: Přehled žadatelů na plochu SAPS v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



zdroj: IS SZIF

V grafu je znázorněn stálý nárůst uživatelů, relativní přírůstek činí 13,95 %, meziročně dochází ke zvýšení uživatelů o 2,54 %. Tím také dochází k nárůstu obhospodařované půdy a současně navýšení vyplácených dotací. Od roku 2015 nelze odhadnout navýšení nebo snížení uživatelů z hlediska nových podmínek, kde podstatnou změnou nastává povinnost registrace zemědělských podnikatelů.

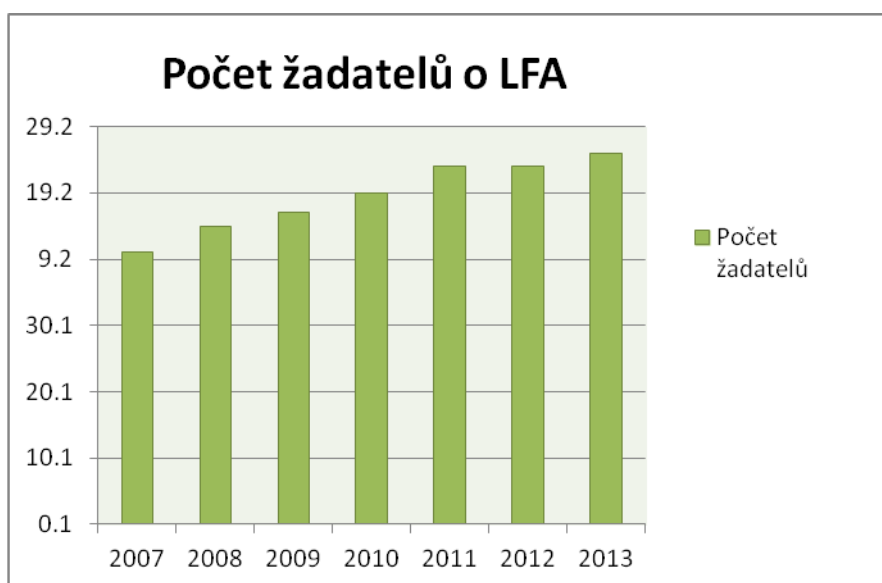
4.1 Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech

Na základě kritérií nařízením Rady (ES) jsou horské oblasti charakterizovány značně omezenými možnostmi využití půdy a výrazným zvýšením nákladů na její obdělávání. Vymezení se vztahuje na oblasti s vyšší nadmořskou výškou s velmi nepříznivými klimatickými podmínkami, kde dochází ke zkrácení vegetačního období, nebo v nižších nadmořských výškách s výskytem strmých svahů, kde je zapotřebí využití nákladných speciálních strojů. Platby LFA slouží ke kompenzaci nižších příjmů v důsledku přírodního znevýhodnění a pomáhají v těchto oblastech udržet hospodaření na zemědělské půdě. Podmínkou pro získání dotací na LFA se řídí metodikou nařízení vlády č. 75/2007 Sb. Platba se poskytuje pouze na travní porosty evidovaných v LPIS na žadatele ode dne doručení žádosti do 30. září kalendářního roku. Minimální výměra činí 1 ha travních

porostů v LFA a povinnost dodržování intenzity chovu hospodářských zvířat v intervalu 0,2 VDJ/ha nejvýše 1,5 VDJ/ha na zemědělskou půdu. Intenzita chovu zvířat je sledována v rámci tříměsíčního kontrolního období od 1. června do 31. srpna. Chová-li žadatel koně, předkládá vyplněný formulář vydaný SZIFem včetně přepočtu kusů koní na VDJ²⁰. Dále musí žadatel zajistit, aby travní porosty byly spásány nebo dvakrát ročně posečeny a biomasa odklizená. Poskytnutí platby je podmíněno plněním kontrolních požadavků cross-compliance, SMR²¹ dle NV 479/2009, minimální požadavky na použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin dle vyhlášky 274/1998 Sb.,

Do roku 2013 se tento závazek uzavíral na pětileté období, po splnění tohoto závazku se již nový neuzavírá. Od roku 2014 zůstávají v platnosti podmínky stanovené NV 75/2007 Sb., avšak důležitou změnou je zrušení povinnosti pětiletého závazku u žadatelů, jejichž platba byla poskytnuta poprvé na základě podané žádosti v roce 2014. Počínaje rokem 2015 se předpokládá poskytování plateb na základě nového právního předpisu.

Graf 2 - Přehled žadatelů LFA v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



zdroj: IS SZIF

V grafu je zaznamenán nárůst uživatelů o 36,59 %. Tím také dochází k nárůstu obhospodařované půdy a současně k navýšení vyplácených dotací. Výměra obhospodařované půdy dosahuje 4 160 ha a vyplacená dotace za období 2007 – 2013 byla přes 22 mil. Kč. Vymezení LFA a NATURA 2000 je stanoveno na základě digitalizace

²⁰ VDJ - Velké dobytčí jednotky

²¹ SMR - povinné požadavky na hospodaření

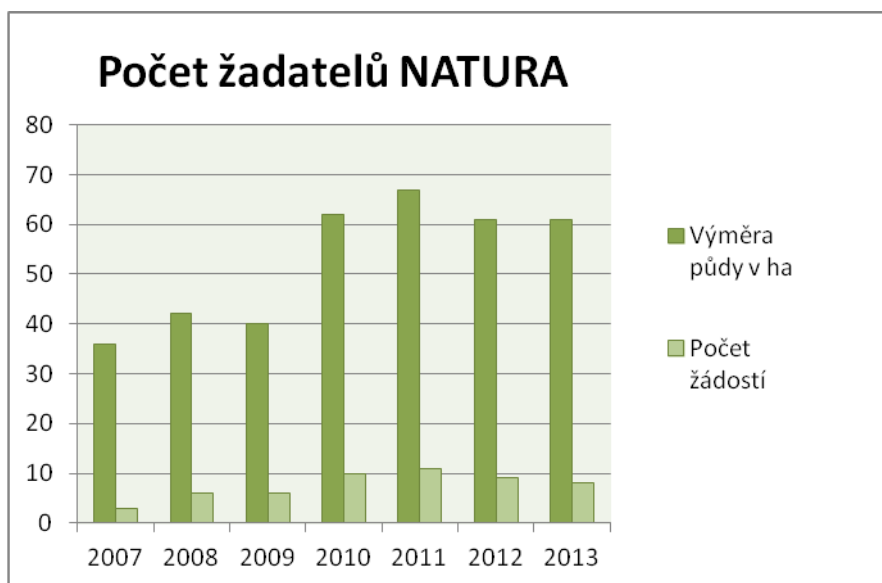
správních hranic obcí a katastrálních území, z toho vyplývá, že žadatelé nemohou navyšovat tuto výměru.

4.2 Platby v rámci NATURA 2000 na zemědělské půdě

NATURA 2000 je soustava chráněných územích národních parků a chráněných krajinných oblastí a je rozdělena do dvou typů chráněných oblastí – ptačích oblastí a evropsky významných lokalit. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu živočichů, rostlin a druhově bohatých pastvin a luk. Z důvodu minimalizace zásahu do přírodních ekosystémů je na těchto lokalitách výslovný zákaz hnojení. Podmínkou pro poskytnutí této podpory je výměra minimálně 1 ha travního porostu v oblasti území NATURA 2000 v 1. zónách NP a CHKO. Žadatel je povinen zajistit, aby travní porosty byly spásány nebo dvakrát ročně posečeny ve stanoveném termínu a biomasa odklizená, dle požadavků cross-compliance. Nelze aplikovat žádná hnojiva a v případě pastvy dodat maximálně 30 kg N/ha pasených ploch.

Kontroly a požadavky cross-compliance, SMR dle NV 479/2009, minimální požadavky na použití hnojiv a přípravků a pětileté závazky jsou totožné s platbou na LFA. [8]

Graf 3 - Přehled žadatelů v rámci Natura 2000 na zemědělské půdě v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



zdroj: IS SZIF

V grafu je znázorněn nárůst uživatelů v období od 2007 – 2011 o 266,67 %. Naopak v roce 2012 dochází k poklesu počtu uživatelů. Byl také zaznamenán pokles výměry obhospodařované půdy. Příčinou byla změna nařízení vlády, kdy v roce 2011 dochází k vyřazení určitých katastrálních území z oblastí se znevýhodněnými podmínkami. Celková dotace vyplacená za období 2007 – 2013 byla přes 1 mil. Kč.

4.3 Agroenvironmentální opatření (AEO)

Jedná se o opatření s největším rozsahem finančních prostředků poskytovaných do zemědělství. Podmínky k provádění agroenvironmentálních opatření se řídí metodikou NV 79/2007 Sb., který je tvořen dvěma základními předpisy v ČR – zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Všechna tato podopatření mají několik společných základních podmínek:

- základní podmínkou je uzavírání v podobě pětiletých závazků s možností prodloužení až na 8 let do roku 2014, vyjma titulu Zatravňování orné půdy,
- zachovávání krajinných prvků – meze, terasy, stromořadí, solitérní dřeviny, které jsou rovněž evidovány v evidenci krajinných prvků v LPIS,
- pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, slunečnice, brambory a jiné) na půdních blocích se sklonitostí nižších než 12°,
- dodržování kodexu na ochranu vod před znečištěním dusičnany,
- dodržování minimálních požadavků týkajících se používání přípravků na ochranu rostlin, to jsou pravidla skladování a manipulace s chemickými látkami,
- minimální požadavky na údržbu travních porostů,
- pro vstup do AEO musí žadatel splňovat určitou výměru obhospodařované půdy dle konkrétního titulu.

- **AEO obsahují 3 podopatření, která se dělí na další tituly:**
- **postupy šetrné k životnímu prostředí** – Ekologické zemědělství, Integrovaná produkce ovoce, vinné révy, zeleniny
- **ošetřování travních porostů** - louky, pastviny, vřesoviště, ptačí lokality
- **péče o krajinu** – zatravňování orné půdy, meziplodiny, biopásy

4.3.1 Podopatření A: Postupy šetrné k životnímu prostředí:

Titul A1: Ekologické zemědělství

Cílem je podpora šetrného hospodaření k životnímu prostředí a produkce kvalitních surovin s nejvyšším požadavkem na bezpečnost potravin, bez aplikace pesticidů a umělých hnojiv. Dalším důrazem na ochranu životního prostředí je zajištění ohleduplného zacházení se zvířaty. Charakteristickým rysem je snaha o obnovu setrvalých biologických cyklů v zemědělské krajině, péči o půdu, vyvážený osevní postup, využívání obnovitelných zdrojů a racionální využívání odpadů z hospodářství.

Ekologické zemědělství (EZ) je definováno zákonem 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství. Podmínkou pro poskytnutí dotací je registrace ekologických podnikatelů u MZe, jejichž zemědělská půda se nachází v režimu přechodného období nebo certifikovaném EZ s kulturou orná půda, vinice, chmelnice, ovocný sad nebo travní porost. Garance o ekologické produkci a označování ekologických produktů na všech úrovních BIO zajišťuje akreditovaná kontrolní a certifikační organizace KEZ o.p.s.²², ABCERT AG, organizační složka²³, Biokont CZ, s.r.o.²⁴ Ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat zajišťuje státní kontrolní orgán ÚKZÚZ²⁵ dle nařízení Evropského parlamentu a

²² Kontrola ekologického zemědělství, nezisková organizace

²³ nezávislá soukromoprávní kontrola a ověřování kvality výroby zemědělských výrobků a zpracování zemědělských produktů

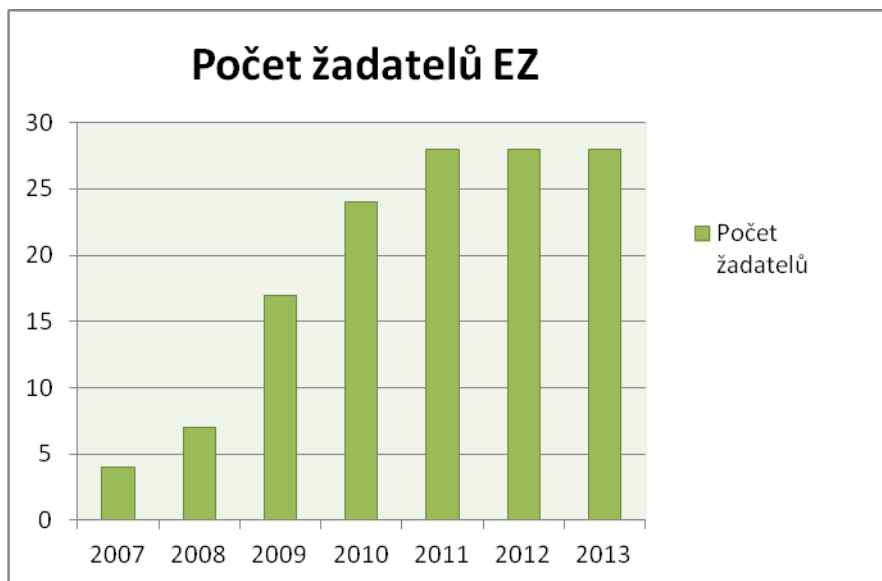
²⁴ provádění inspekční činnosti orgánu typu A v procesu výroby bioproduktů, biopotravin, dovozů bioproduktů a biopotravin ze třetích zemí, smluvních dodávek, zpracování krmiv a krmných směsí, hnojiv, kompostů a substrátů.

²⁵ Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Rady (ES) č. 882/2004, který je zřízen Ministerstvem zemědělství ČR jako specializovaný orgán státní správy.

Poskytování dotací na EZ je stanoveno metodikou k provádění nařízení vlády č. 79/22007 Sb., § 7.

Graf 4- Přehled žadatelů EZ v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



Zdroj: IS SZIF

V grafu je zaznamenán nárůst uživatelů o 600 %, v roce 2013 výměra obhospodařované půdy dosahuje 3 154 ha a vyplacená dotace za období 2007 – 2013 byla přes 43 mil. Kč. Žadatelé v rámci tohoto titulu mohou na dílech půdních bloků kombinovat titul AEO s jakýmkoliv jiným titulem s výjimkou IP a vysetých biopásů. Na Litoměřicku převládá EZ s travními porosty, menším množstvím orné půdy a ovocnými sady.

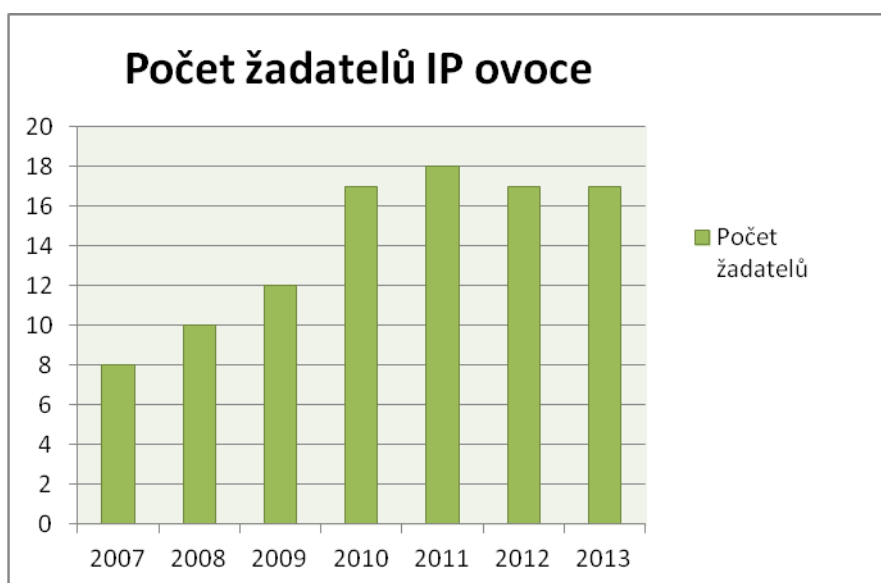
Titul A 2: Integrovaná produkce

Integrovaná produkce (IP) představuje mezistupeň šetrných postupů mezi konvenčním hospodařením a EZ. Usiluje o ekologicky přijatelné metody hospodaření, při dosažení optimálních výnosů, bez zatížení životního prostředí používáním agrochemikálií. Upřednostňuje co největší využívání biologických a ostatních nechemických metod pro ochranu rostlin a co nejmenší spotřebu pesticidů, které musí působit jen selektivně na cílené škůdce. IP je efektivní, šetrná a poskytuje zdravé, kvalitní produkty.

Poskytování dotací na IP je stanoveno metodikou k provádění nařízením vlády č. 79/22007 Sb. § 8. Titul IP je členěn do tří managementů – IP ovoce, vinné révy a zeleniny.

IP ovoce – žadatel, který žádá o dotace, musí splňovat podmínky dle NV 79 § 8 odst. 4. Na ovocných sadech zařazených do IP nesmí aplikovat přípravky na ochranu rostlin s obsahem zakázaných účinných látek vyjmenovaných v metodice nebo na seznamu registrovaných přípravků na internetových stránkách Státní rostlinolékařské správy (SRS), od 1. 1. 2014 sloučenou s ÚKZÚZ. Další podmínkou je provádění pravidelného řezu k prosvětlení korun ovocných stromů a keřů v určitém období a zajištění průměrného počtu životaschopných jedinců osázených na 1ha plochy, aby neklesl pod určitou hranici. Žadatel každoročně vede a uchovává záznamy o sledování a vývoji teploty a vlhkosti vzduchu v okruhu 5 km na zařazené půdní bloky v LPIS. Zajistí odběr vzorků půdy a odběr vzorků ovoce prostřednictvím odborně způsobilé osoby s osvědčením o akreditaci podle zvláštního právního předpisu pro rozbor na vybrané chemické látky.

Graf 5 - Přehled žadatelů IP ovoce v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



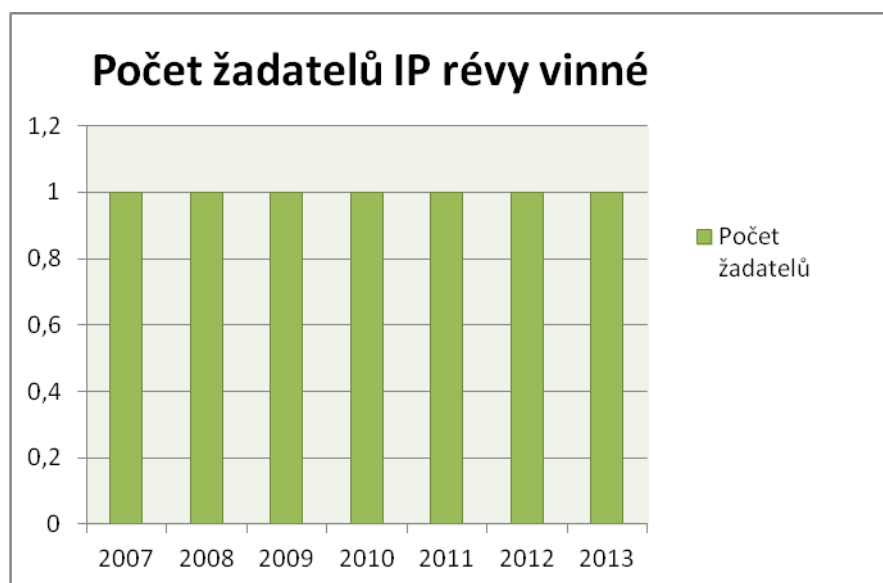
Zdroj: IS SZIF

Celková výměra ovocných sadů v litoměřickém regionu činí 1190,76 ha, pouze 630,93 ha je zařazeno v IP ovoce, proplacené dotace byly vyčísleny za období 2007 – 2013 přes 32 mil. Kč. Největší výměra ovocných sadů se nachází v obcích Ploskovice, Těchobuzice, Maškovice na východní straně města Litoměřice. V grafu je zaznamenán nárůst uživatelů do roku 2011, který činí 125 %. V roce 2012 klesl počet žadatelů o jednoho uživatele,

který ukončil pětiletý závazek bez využití prodloužení přechodného období a využil raději titul Předčasné ukončení zemědělské činnosti (PUZČ) v rámci opatření osy I PRV ČR na období 2007 -2013.

IP vinné révy - žadatel, který žádá o dotace, musí splňovat podmínky dle NV 79 § 8 odst. 5. Na vinicích zařazených do IP nesmí aplikovat přípravky na ochranu rostlin s obsahem zakázaných účinných látek vyjmenovaných v metodice nebo na seznamu registrovaných přípravků na internetových stránkách (SRS). Paralelní pěstování vinné révy v konvenčním a integrovaném systému je vyloučené. Integrovaná produkce je dána počtem životaschopných jedinců keřů v počtu 1800 na 1 hektar po dobu pětiletého období. Během vegetačního období žadatel provádí řádné „zelené práce“, které spočívají v prosvětlování a provzdušňování keřů pomocí redukce počtu letorostů, vedení letorostů mezi dráty opěrné konstrukce, osečkování letorostů. Tyto práce znamenají zlepšení zdravotního stavu a fyziologické kondice rostlin, zejména snížení houbových chorob.

Graf 6 - Přehled žadatelů IP révy vinné v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



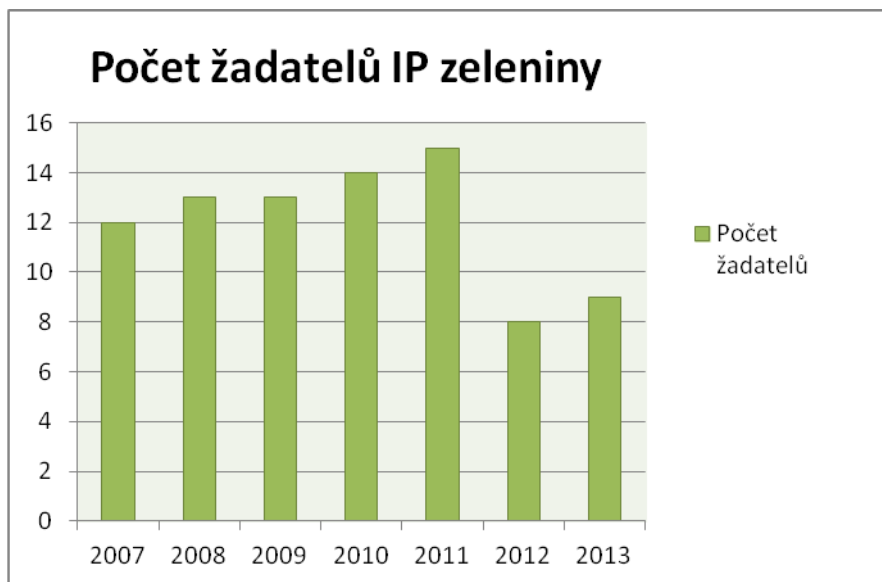
Zdroj: IS SZIF

Jak je patrné z grafu, v litoměřickém regionu čerpá dotaci v IP pouze jeden uživatel. Přičemž evidovaných vinařů máme v počtu 10 s celkovou výměrou 178,61 ha, ale žádají pouze o dotaci SAPS. Na dotaz uživatelů, proč nevyužívají titulu IP révy vinné, bylo podle jejich mínění pro ně nevýhodné dodržování stanovených podmínek. Hlavním důvodem by

byla menší úrodnost z hlediska používání nižší aplikace přípravků na ochranu rostlin. Celková plocha pro dotaci IP vinná réva činí 7,58 ha a proplacená částka za období 2007 – 2013 byla přes 610 tis. Kč.

IP zeleniny - žadatel, který žádá o dotace, musí splňovat podmínky dle NV 79 § 8 odst. 7. Žadatel v žádosti o dotaci uvádí druhy zeleniny a předpokládané datum vysetí nebo výsadby a sklizně. Před každým výsevem/výsadbou provádí rozbor půdy pro zjištění obsahu minerálního dusíku v půdě. Používá pouze povolené biologické prostředky na ochranu rostlin. Zakázané účinné látky, které nesmí být obsaženy v přípravcích na ochranu rostlin, jsou uvedeny v metodice nebo na seznamu registrovaných přípravků na internetových stránkách (SRS). Žadatel každoročně vede a uchovává záznamy o sledování a vývoji teploty a vlhkosti vzduchu v okruhu 5 km na zařazené půdní bloky v LPIS na kterých je pěstována IP zelenina. Zajistí odběr vzorků půdy a odběr vzorků prostřednictvím odborně způsobilé osoby s osvědčením o akreditaci podle zvláštního právního předpisu pro rozbor na vybrané chemické látky. Ke sledování výskytu škodlivých činitelů každoročně aplikuje feromonové lapače, lepové desky a podobně.

Graf 7 - Přehled žadatelů IP zeleniny v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



Zdroj: IS SZIF

Počet žadatelů u titulu IP zeleniny se postupem času výrazně nezvyšuje. Je to způsobeno převážně neúměrně vysokým počtem prováděných kontrol ze strany úředních orgánů, ale také je pěstitelsky náročnější než u konvenčního pěstování. Z těchto důvodů

byl v roce 2012 zaznamenán výrazný pokles uživatelů, kteří dokončili povinný pětiletý závazek. V Polabské nížině a oblastí podél řeky Ohře je tradičně půda využívána k pěstování zeleniny. Především v obcích České Kopisty, Počaply, Poplze, Lounky a Bohušovice nad Ohří se pěstují ve velkém množství květák, zelí, špenát, mrkev a hrách zahradní. Celková plocha s pěstováním zeleniny činila 843 ha a proplacená částka za období 2007 – 2013 byla přes 56 mil. Kč.

4.3.2 Podopatření B: Ošetřování travních (OTP) porostů zahrnuje devět titulů

- Louky - B1
- Mezofilní a vlhkomilné louky - B2
- Horské a suchomilné louky - B3
- Trvale podmáčené a rašelinné louky - B4
- Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště bahňáků B5
- Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště chřástala polního – B6
- Pastviny – B7
- Druhově bohaté pastviny – B8
- Suché stepní trávníky a vřesoviště – B9

Každý titul má své vlastní podmínky, které je nezbytné dodržovat při zařazení a požádání o dotaci. Struktura podopatření OTP je rozdělena na dva základní tituly, louky a pastviny ve volné krajině, anebo na zvláště chráněných územích (ZCHÚ) v Českém středohoří. Půdní bloky na území ZCHÚ jsou vymezeny vrstvou ENVIRO, kde jsou žadatelé omezeni dalšími podmínkami jako je specifikace možnosti hnojení, je určen první termín seče popřípadě přepásání. Vymezení vrstvy ENVIRO před vstupem do pětiletého závazku žadatel provádí na základě dohody s příslušným pracovníkem orgánu ochrany přírody a je povinen dodržet dané vymezení po celé období. Obecné podmínky pro poskytování dotací OTP je stanoveno v metodice k provádění NV 79/2007 § 9 odst. 6. Jednou z podmínek pro žadatele je splnění intenzity chovu hospodářských zvířat (ovce, kozy, skot a koně) přepočtené na VDJ za období od 1. června do 31. srpna kalendářního roku. Výjimku tvoří tituly B4 – Trvale podmáčené a rašelinné louky, B5 – Ptačí lokality na

travních porostech – hnízdiště bahňáků, B6 – Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště chřástala polního.

Louky - B1

patří mezi základní tituly v podopatření s podporou šetrného hospodaření na travních porostech sečením. Žadatel, který žádá o dotace, musí splňovat podmínky dle NV 79 § 9 odst. 7. Žadatel zajistí, aby byla provedena dvakrát ročně, seč spolu s odklizením biomasy, tím se předchází k hromadění stařiny v porostu a převládání plevelných druhů rostlin. Tento způsob hospodaření umožňuje ochranu přírodních zdrojů, půdy, genetické rozmanitosti a zkvalitnění životního prostředí. Aplikace hnojiv na zemědělské půdě nesmí překročit stanovený limit 60 kilogramů dusíku na jeden hektar, včetně případné pastvy zvířat.

Mezofilní a vlhkomilné louky - B2

patří mezi pestrá luční společenstva se schopností produkovat značné množství biomasy. Nachází se na mírně vlhkých půdách s vyšší hladinou podzemních vod a dobře zásobených živinami. Šetrné hospodaření má za následek zabránění ochuzení porostu, nárůstu bujnějších rostlinných druhů a likvidace invazních druhů plevelů.

Žadatel, který žádá o dotace, musí splňovat podmínky dle NV 79 § 9 odst. 8 a 9. Toto podopatření je vymezeno vrstvou ENVIRO a prostřednictvím orgánu ochrany přírody jsou vymezeny určitým vhodným termínem seče a hnojením biotopu, popřípadě přepásáním hospodářskými zvířaty, nebo ponecháním neposečených pásů na půdních blocích ve stanovené šířce. S ohledem na zachování přírodních stanovišť nebo ochranu vzácně žijících organismů je možné termíny vynechat, ale pouze se souhlasem Orgánu ochrany přírody.

Horské a suchomilné louky – B3

Tyto louky se nacházejí v horských a podhorských oblastech lokalizovaných na chudých kyselých půdách. Nepříliš dobrá přístupnost pro zemědělskou techniku vedla k nárůstu zaplevelení a zarůstání náletovými dřevinami. Žadatel, který žádá o dotace, musí splňovat podmínky dle NV 79 § 9 odst. 10 a 11. Toto podopatření je vymezeno vrstvou ENVIRO a prostřednictvím orgánu ochrany přírody jsou vymezeny určitým vhodným termínem seče a hnojením biotopu, popřípadě přepásáním hospodářskými zvířaty, nebo

ponecháním neposečených pásů na půdních blocích ve stanovené šířce. S ohledem na zachování přírodních stanovišť nebo ochranu vzácně žijících organismů je možné termíny vynechat, ale pouze se souhlasem OOP.

Trvale podmáčené a rašelinné louky – B4

Tento speciální titul pro travní porosty je lokalizován v místech se zvýšenou hladinou podzemních vod na okrajích rybníků, podél toků nebo lučních pramenišť. V těchto podmáčených loukách je zakázána veškerá těžká technika, maximálně tolerovaná je pouze lehká technika s váhou do 2,5 tun a s nízkotlakými pneumatikami. Žadatel dodržuje podmínky NV 79/2007 § 9 odst. 12, kde mimo jiné platí úplný zákaz používání hnojiv včetně pastvy zvířat. V terénu je nutné tyto louky vyznačit dřevěnými kůly nebo páskou. Vrstva ENVIRO a termíny seče jsou řádně stanoveny.

Ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště bahňáků B5

Pro tyto lokality je důležitým cílem vytvoření vhodných podmínek pro hnízdění ptačích druhů vázaných na vlhké louky, převážně kolem rybníků, aby nedocházelo ke zničení mnoha hnízd vzácných ptáků. Žadatel postupuje podle NV 79/2007 § 9 odst. 14, nepoužívá žádná hnojiva s výjimkou pastvy zvířat, zajistí minimálně jednou ročně posečení spolu s odklizením biomasy, mulčování lze provádět pouze se souhlasem OOP.

Pastviny – B7

Tento titul je druhým základním titulem v rámci podopatření. Šetrné hospodaření na pastvinách napomáhá ke zvýšení druhové pestrosti nerovnoměrným vypasením, což příznivě ovlivňuje vykvetení rostlin a představuje úkryt bezobratlým živočichům. Na pastvinách je možné používat hnojiva v limitu do 80 kilogramů dusíku spolu s pastvou hospodářských zvířat. Spasení žadatel zajistí hospodářskými zvířaty minimálně jednou ročně, a to do 31. října kalendářního roku. Po tomto termínu žadatel pase dále, pouze musí být snížen přívod dusíku na 55 kilogramů na jeden hektar. Nedopasky odstraňuje ručním sečením, popřípadě mulčováním. Podmínky jsou uvedeny v metodice NV 79/2007 § 9 odst. 15.

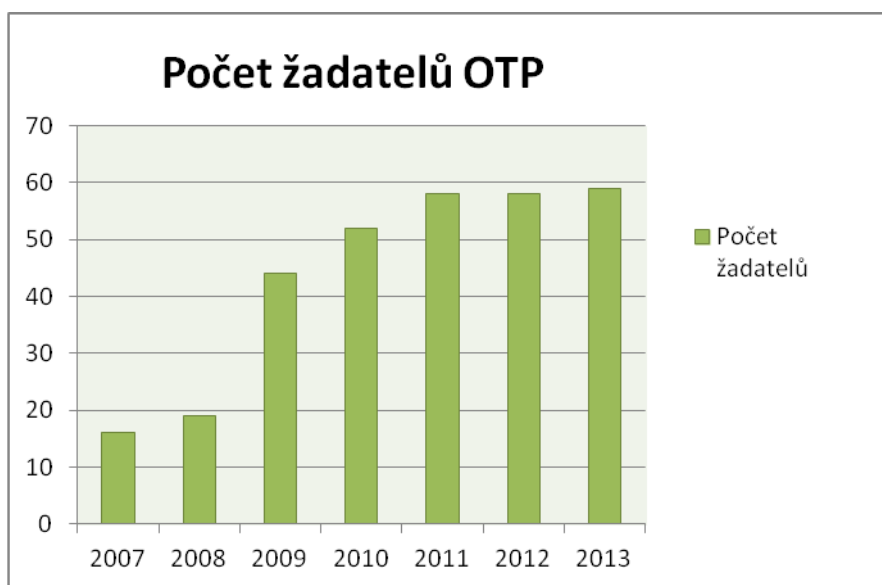
Druhově bohaté pastviny B -8

Cílem tohoto titulu je obnova příznivých podmínek pro rozmnožování ustupujících rostlinných a živočišných druhů po bývalých obecních pastvinách na málo produktivních půdách. O svůj životní prostor zde přišlo mnoho živočichů, např. motýli, střevlíci, mravenci a mnoho dalších důsledkem zániku pastvy.

Suché stepní trávníky a vřesoviště – B9

Nacházejí se v nejteplejších a nejsušších oblastech na prudkých a skalnatých stráních. Travní porosty v těchto oblastech se vyznačují nízkou produkční schopností, avšak vynikají druhovou bohatostí. Obhospodařování je zde velmi obtížné, a proto se travní porosty přepásají ovce a kozy, nebo kosením a lehkou mechanizací.

Graf 8- Přehled žadatelů OTP v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



Zdroj: IS SZIF

V grafu je znázorněn stálý nárůst uživatelů, který činí za sledované období 265,75 %, meziročně dochází ke zvýšení uživatelů o 24,30 %. Tím také narůstá obhospodařování půdy a současně se navyšují vyplácené dotace. Celková plocha v titulu OTP činí 4 863 ha a vyplacená částka za období 2007 - 2013 byla přes 85 mil. Kč.

4.3.3 Podopatření C: Péče o krajinu

- zatravňování orné půdy C1 – C1. 4.
- meziplodiny C2
- biopásy C3

Titul zatravňování orné půdy a meziplodiny směřují ke snížení rizika před erozí půdy a zpomalení odtoku vod, což přispívá k sezónním nedostatkům vod na orné půdě. Rovněž přispívá také ke krátkodobému zabránění zvýšení průtoků v tocích. Biopásy podporují rozvoj především pro ptačí společenstva, ale i pro ostatní živočišné druhy omezené na polní stanoviště ke zvýšení jejich potravy. Všechny tyto tituly přispívají ke zvyšování biologické nesourodosti a ekologické rovnováhy krajiny.

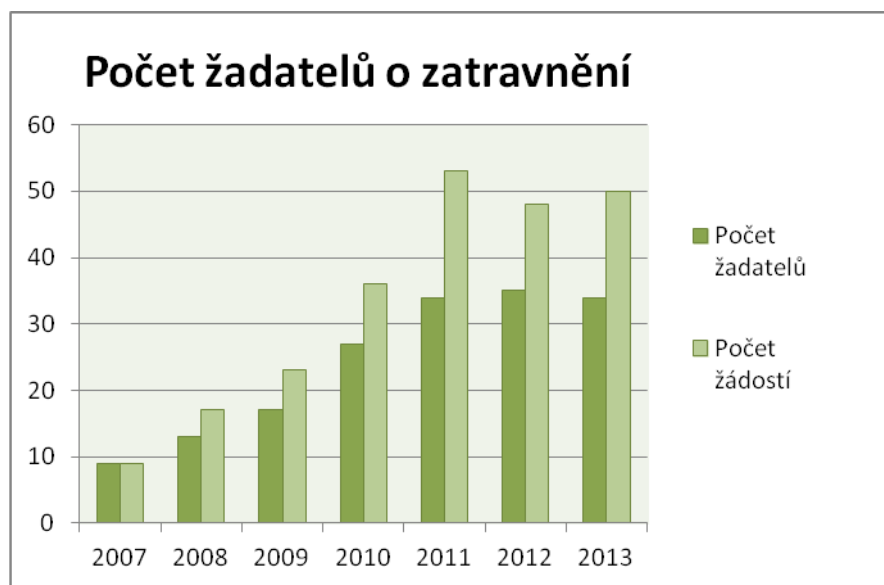
Titul zatravňování orné půdy

člení se na čtyři typy managementů

- zatravňování orné půdy C. 1 – svažitě, propustné půdy ve zranitelných oblastech a LFA,
- zatravňování orné půdy podél vodního útvaru C. 1.2,
- zatravňování orné půdy regionální směsí C. 1.3, půdy ležící nejméně z 50 % na území ZCHÚ,
- zatravňování orné půdy regionální směsí podél vodního útvaru C. 1.4, půdy ležící nejméně z 50 % na území ZCHÚ.

Zatravnění je možné provést čistosevem nebo lze použít krycí plodinu jako podsev. Regionální směs pro zatravnění v CHKO, musí být schválena orgánem ochrany přírody. V prvním roce zatravnění musí být plocha posečena pouze dvakrát ročně a biomasa odklizená. Od druhého roku je možné spásat hospodářskými zvířaty dle stanovených termínů.

Graf 9 - Přehled žadatelů C1 – C1. 4. litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



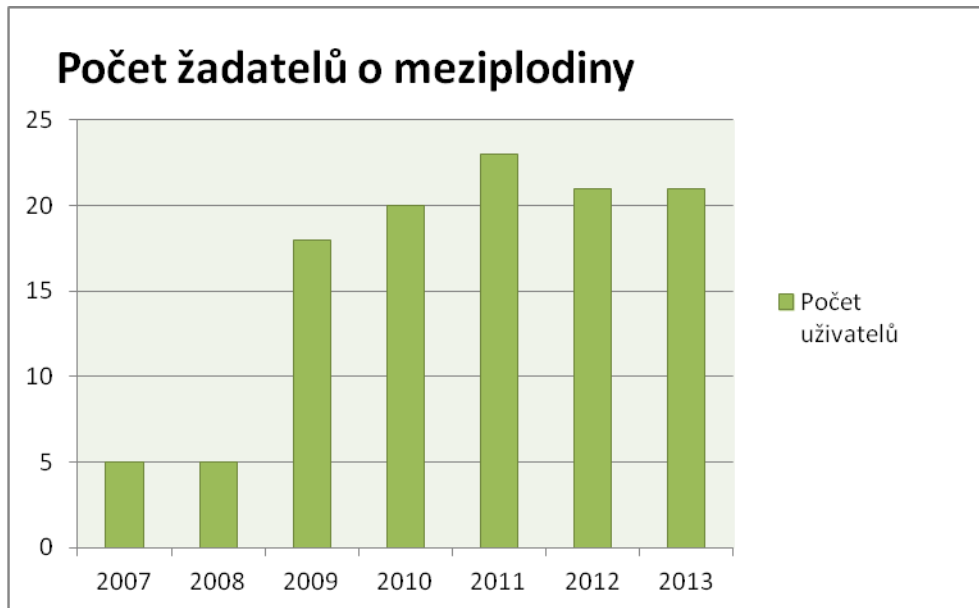
Zdroj: IS SZIF

U titulu zatravnění nastává výjimka v rozdílném počtu žadatelů a počtu žádostí. Žadatel, který podal žádost o zařazení s danou výměrou, kterou hodlá zatravnit po dobu pěti let, nemůže navyšovat závazek. Každým rokem ale může podat novou žádost se stanovenou minimální výměrou a tím začíná další nový pětiletý závazek. V grafu je znázorněn nárůst uživatelů, který činí za sledované období 277,78 % a nárůst žádostí o 455,56 %. Za sledované období se v litoměřickém regionu celkem zatravnilo 620 ha orné půdy a za období 2007 - 2013 bylo vyplaceno přes 24 mil. Kč.

Meziplodiny C2

v průběhu pětiletého závazku je žadatel povinen zajistit výsev meziplodiny dle seznamu uvedeného v metodice NV 79/2007 Sb., § 11, a taktéž zajistit výsev v uvedeném termínu na dílu půdního bloku s kulturou orná půda. Výměra orné půdy pro zařazení do titulu meziplodin musí činit 3 % - 10 % z celkové výměry orné půdy evidované žadatelem v LPIS. Na porostu meziplodiny nepoužívá žádné chemické ani mechanické zásahy, které by směřovaly k likvidaci nebo redukci této plodiny.

Graf 10 - Přehled žadatelů o meziplodiny C2 v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



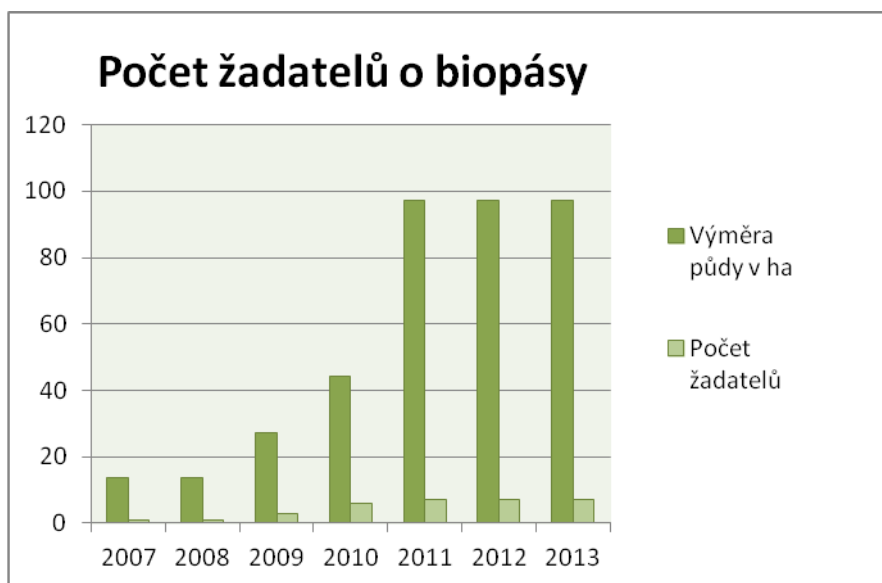
Zdroj: IS SZIF

V grafu je znázorněn nárůst uživatelů, který činí za sledované období 320 %. V roce 2007 – 2008 byl poměrně nižší zájem o zařazení, jelikož žadatelé čerpali dotace z minulého období 2004 – 2006 HRDP, kde byla na hektar půdy vyšší sazba dotací. Celková plocha meziplodin činí 1 092 ha a za období 2007 - 2013 bylo vyplaceno přes 14 mil. Kč.

Biopásy C3

Žadatel je povinen vytvořit biopásy široké 6 až 12 metrů na dílu půdního bloku s kulturou orná půda. Pro založení biopásu použije osivo uvedené v metodice NV 79/2007 Sb., § 12, a to ve stanoveném termínu. Vytvořené biopásy musí být od sebe vzdáleny minimálně 50 metrů a zároveň nesmí přiléhat k dálnici a silnici I. a II. třídy z důvodu ochrany živočišných druhů. [9]

Graf 11 - Přehled žadatelů o biopásy C3 v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013



Zdroj: IS SZIF

V grafu je znázorněn nárůst uživatelů, který činí za sledované období 600 %, vyšší nárůst je však sledován u výměry půdy s biopásy, který je 646,13 %. Celkový počet uživatelů je 7, což je pouze 1,63% z celkového počtu 430 uživatelů pro podporu SAPS. Celková plocha s biopásy je 97 ha a za období 2007 - 2013 bylo vyplaceno přes 4 mil. Kč.

4.4 Zalesňování zemědělské půdy

Cílem tohoto podopatření je rozšíření lesních pozemků na zemědělské půdě, posílení biodiverzity krajiny a zlepšení ekologické rovnováhy krajiny. Lesní porosty jsou nejen důležitým zdrojem obnovitelné energie, ale i krajinnotvorným prvkem majícím vliv na vodní režim, na ochranu půdy, ale i rekreační, sanitární, estetický a kulturní význam. Pro ekologickou rovnováhu krajiny je vhodnější obtížně obdělávanou plochu zalesnit, než ji nechat ladem. Jedná se o dlouhodobé opatření, které naplňuje cíle v průběhu života schopnosti lesního porostu, tzn. cca 60 let. Žádost na podporu dotace žadatel podává v roce zalesnění, dalším rokem podává žádost na péči a náhradu. Žadatel se zavazuje po dobu 15 kalendářních let dodržet výměru zalesněné plochy s počty jednotlivých druhů dřevin dle projektu. Počet životaschopných jedinců nesmí klesnout od data podání po roce zalesnění pod 90%, jinak hrozí sankce ze strany SZIFu. V případě porušení této podmínky, ale bez

zavinění žadatele, žadatel provede dosadbu dle projektu a následně vše oznámí na SZIF na jím vydaném formuláři.

Podmínky pro poskytnutí podpory žadatel spolu s žádostí dokládá projekt zalesnění zemědělské půdy, rozhodnutí orgánu státní správy lesů. Pokud není vlastníkem pozemku, žadatel musí doložit nájemní smlouvu a písemný souhlas vlastníka o zalesňování tohoto pozemku s podmínkou závazku na dobu 15 let, mapu se zákresem půdních bloků v LPIS, osvědčení o evidenci zemědělského podnikatele. Další podmínkou je dodržování cross compliance.[10]

5. Závěr

Společná zemědělská politika Evropské unie byla zpočátku silně orientována pouze na produkci. Forma dotační politiky natolik motivovala zemědělce k výrobě komodit, a to bez ohledu na odbyt, avšak nevěnovala se péči o krajinu. Systém vyplácení podpor byl navíc finančně velice nákladný a dlouhodobě nezvladatelný. Proto na řadu přišly reformy v zemědělství a začlenil se pojem venkov. Hlavními tématy Společné zemědělské politiky se staly nové priority a pojmy jako konkurenceschopnost, životní prostředí a diverzifikace hospodářství venkova.

Reforma začala v samotných základech. Nově byla postavena na dvou pilířích. Náplní I. pilíře je zaměření na zemědělskou produkci, avšak dotační systém je směřován na podporu trhu a příjmové úrovně. Úkolem II. pilíře je rozvoj venkova jako celku posílení vztahu mezi zemědělskou výrobou a životním prostředím, zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, zvýšení konkurenceschopnosti pro vznik nových pracovních podmínek na venkově, podpora rozmanitosti hospodářství a zaměření na podporu dobrých životních podmínek zvířat.

Čeští zemědělci čelí nerovné konkurenci od farmářů z ostatních členských států EU, kteří stále získávají vyšší přímé platby, ačkoli náklady na mnohé vstupy se postupně srovnávají. Dalším specifikem českého zemědělství je zastaralost vybavení, budov a používaných technologií. Nejsou hotové pozemkové úpravy a nejsou dořešené restituce. Většina zemědělské půdy v ČR není majetkem farmářů, ale je pronajímána od jiných vlastníků.

Moje bakalářská práce zhodnotila substanci osy II Programu rozvoje venkova, která viditelně vykazuje v uvedeném období 2007 – 2013 zvyšující se zájem zemědělců o dotace. Provedená analýza podává přehled o stavu zemědělských uživatelů, jejich obhospodařované půdě a získaných dotacích za sledované období.

Nejvyšší nárůst byl zaznamenán u titulu ekologického zemědělství, kde ve sledovaném období navýšení uživatelů vzrostlo o 600 % a jsou zde patrné i nejvyšší stanovené sazby. S tímto titulem je možné současně zařadit a čerpat další tituly s výjimkou integrované produkce. Dalším výrazným navýšením v počtu uživatelů je titul biopásy, nárůst je 600 %. Navýšení se týká i titulu meziplodiny, které se zvýšilo o 320 % uživatelů a u titulu zatravnění je zvýšení o 277 %, u ošetřování travních porostů je nárůst o 265 % uživatelů. Naopak pokles uživatelů následuje u integrované produkce zeleniny, který činí 25 %.

Kompletní a podrobnější přehled za celé sledované období v nárůstu uživatelů, navyšování zemědělské půdy pro dotace a vyplacené finanční prostředky v litoměřickém regionu je uveden v tabulkách, které jsou součástí přílohy této práce.

Stanovená sazba je fixně stanovena pro pětileté období AEO v EUR. Přepočtení této sazby je upravováno kurzem dle vývoje české koruny a schvalováno Ministerstvem zemědělství pro každý konkrétní aktuální kalendářní rok.

Pracoviště Litoměřice, oddělení příjmů dotací a LPIS eviduje ke konci roku 2013 celkem 472 uživatelů v LPIS, ale tento počet se neshoduje s žadateli podaných žádostí. Ne všichni totiž splňují stanovené podmínky pro podporu zemědělských dotací, např. mají menší výměru než jeden hektar obhospodařované půdy.

Litoměřický kraj je specifický svou různorodou krajinou a úrodnou zemědělskou půdou. Litoměřicko je vnímáno širokou veřejností jako „Zahrada Čech“. Zemědělci zde využívají veškerých dotačních titulů pro svou zemědělskou produkci. A toto programové období 2007 – 2013 bylo zemědělci hojně využito.

6. Seznam použité literatury

- [1] <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/vznik-vyvoj-a-reformy-spolecne/>
- [2] TOMŠÍK, K.,: *Vývoj a perspektivy evropského venkova*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009,
- [3] PĚLUCHA, Martin, a kol. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007-2013 v kontextu reformy SZP EU* . 1. vyd. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku o.p.s., 2006. 162 s. ISBN 80-86684-42-3.
- [4] BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M., *Strukturální politika Evropské unie*. C.H.Beck, 2009
- [5] <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/vznik-vyvoj-a-reformy-spolecne/>
- [6] Mze, program rozvoje venkova na období 2014 – 2020, verze schválená vládou ČR, dne 9. 7. 2014
- [7] Ministerstvo zemědělství, Program rozvoje venkova 2007 – 2013, Praha, červen 2013
- [8] Metodika k provádění nařízení vlády č. 75/2007., o podmínkách plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů (ISBN 978-80-7434-103-8, Vydalo Mze, Těšnov 17, 117 05 Praha 1)
- [9] Metodika k provádění NV 79/2007, ISBN 978-80-7434-104-5
- [10] Ministerstvo zemědělství, Těšnov 17, 117 05 Praha 1, www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz Metodika k provádění nařízení vlády č. 239/2007 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy, ve znění pozdějších předpisů (ISBN 978-80-7434-105-2)

Machálek, E. – Pělucha, M a kol., *České zemědělství v podmínkách reformy SZP a nástroje k její realizaci*. Praha:Ireas, 2008

SHUCKSMITH, M., THOMSON, K. J., ROBERTS, D.: *The CAP and the Regions: the Territorial Impact of the Common Agricultural Policy*. CABI Publishing, 2005

7. Seznam tabulek, grafů

Tabulky:

Tabulka 1 - Finanční plán podle os (v EUR, za celé období)

Tabulka 2 - Přehled sazeb SAPS a výše vnitrostátních stropů na přímé platby v letech 2007-2013 v ČR.

Grafy:

Graf 1 - Přehled žadatelů na plochu SAPS v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Graf 2 - Přehled žadatelů LFA v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Graf 3 - Přehled žadatelů v rámci Natura 2000 na zemědělské půdě v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Graf 4- Přehled žadatelů EZ v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Graf 5 - Přehled žadatelů IP ovoce v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Graf 6 - Přehled žadatelů IP révy vinné v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Graf 7 - Přehled žadatelů IP zeleniny v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Graf 8- Přehled žadatelů OTP v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Graf 9 - Přehled žadatelů C1 – C1.4. litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Graf 10 - Přehled žadatelů o meziplošiny C2 v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Graf 11 - Přehled žadatelů o biopásy C3 v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

8. Přílohy

- Příloha 1 - Vývoj SZP v hlavních systémech podpory v devadesátých letech a na přelomu tisíciletí
- Příloha 2- Příklad postupu při záměru žadatele zalesnit zemědělský pozemek v rámci PRV
- Příloha 3 – Vymezení LFA
- Příloha 4 – Evropsky vymezené lokality na území CHKO České středohoří
- Příloha 5 - Priority, cíle a opatření osy I
- Příloha 6 – priority, cíle a opatření osy II
- Příloha 7 – priority, cíle a opatření osy III
- Příloha 8 – priority, cíle a opatření osy IV
- Příloha 9 - Přehled změn v označení povinných požadavků na hospodaření:
- Příloha 10 - Přehled žadatelů na plochu SAPS o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013
- Příloha 11 - Přehled žadatelů LFA o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013
- Příloha 12 - Přehled žadatelů v rámci Natura 2000 na zemědělské půdě o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013
- Příloha 13 - Přehled žadatelů EZ o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013
- Příloha 14 - Přehled žadatelů IP ovoce o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013
- Příloha 15 - Přehled žadatelů IP révy vinné o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013
- Příloha 16 - Přehled žadatelů IP zeleniny o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013
- Příloha 17 - Přehled žadatelů OTP o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013
- Příloha 18 - Přehled žadatelů C1 – C1.4. o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013
- Příloha 19 - Přehled žadatelů o meziplodiny C2 o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

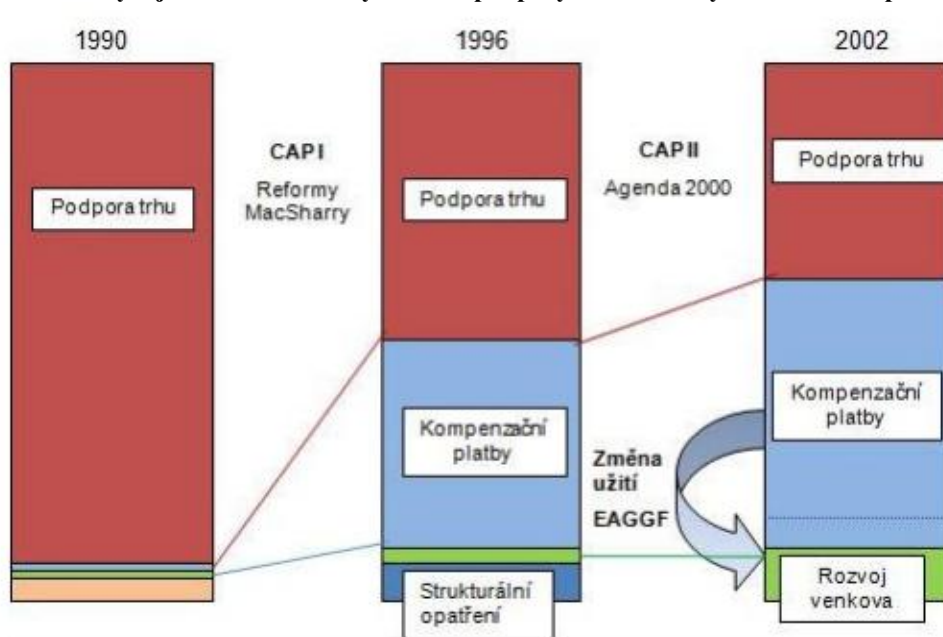
Příloha 20 - Přehled žadatelů o biopásy C3 o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

Příloha 21 – Výše sazeb dotace u jednotlivých podopatření

Příloha 22 - Rozdělení zemědělské půdy podle druhu kultury

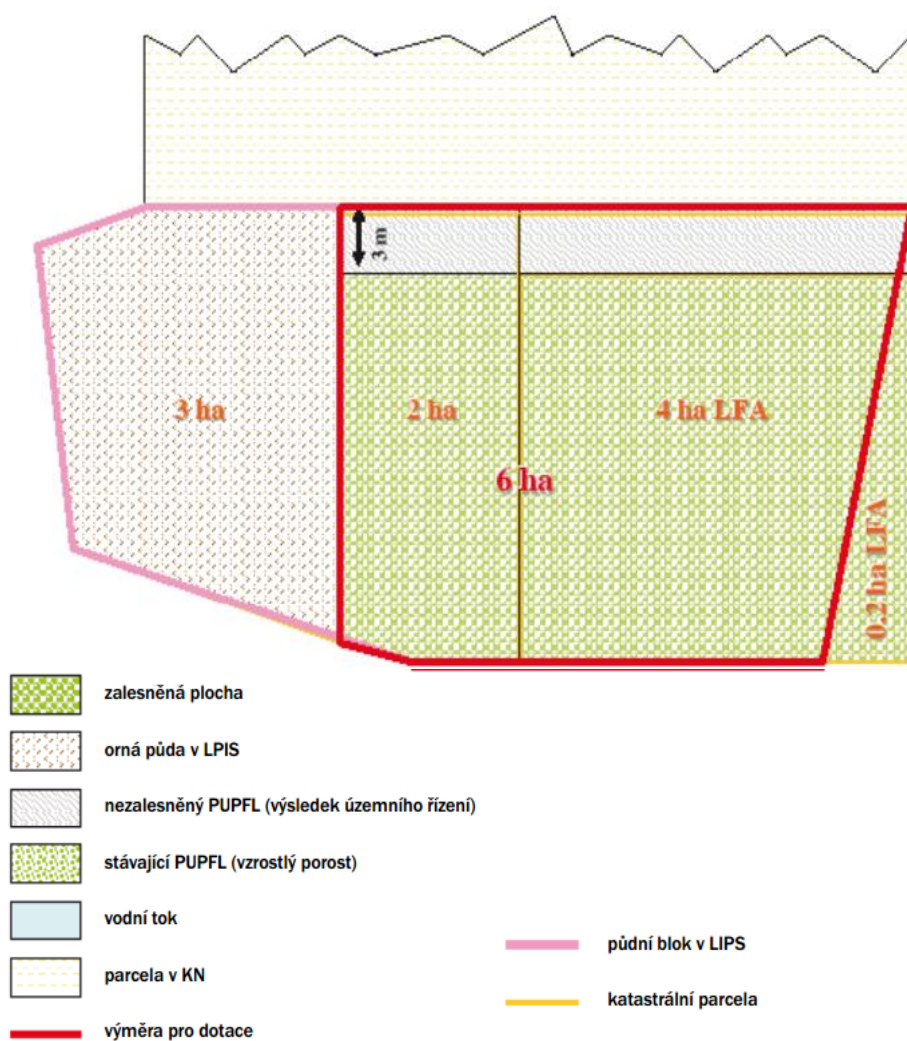
Příloha

Příloha 1 - Vývoj SZP v hlavních systémech podpory v devadesátých letech a na přelomu tisíciletí



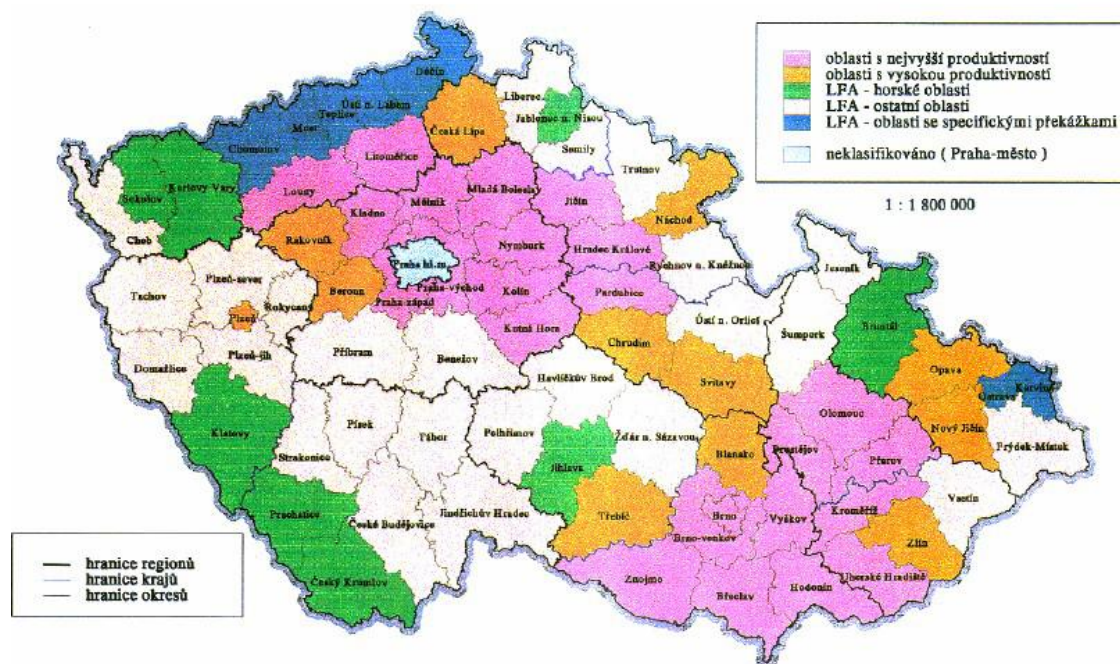
Zdroj: Bečvářová, Juřica, 2008

Příloha 2- Příklad postupu při záměru žadatele zalesnit zemědělský pozemek v rámci PRV
 Žadatel hodlá zalesnit dva pozemky

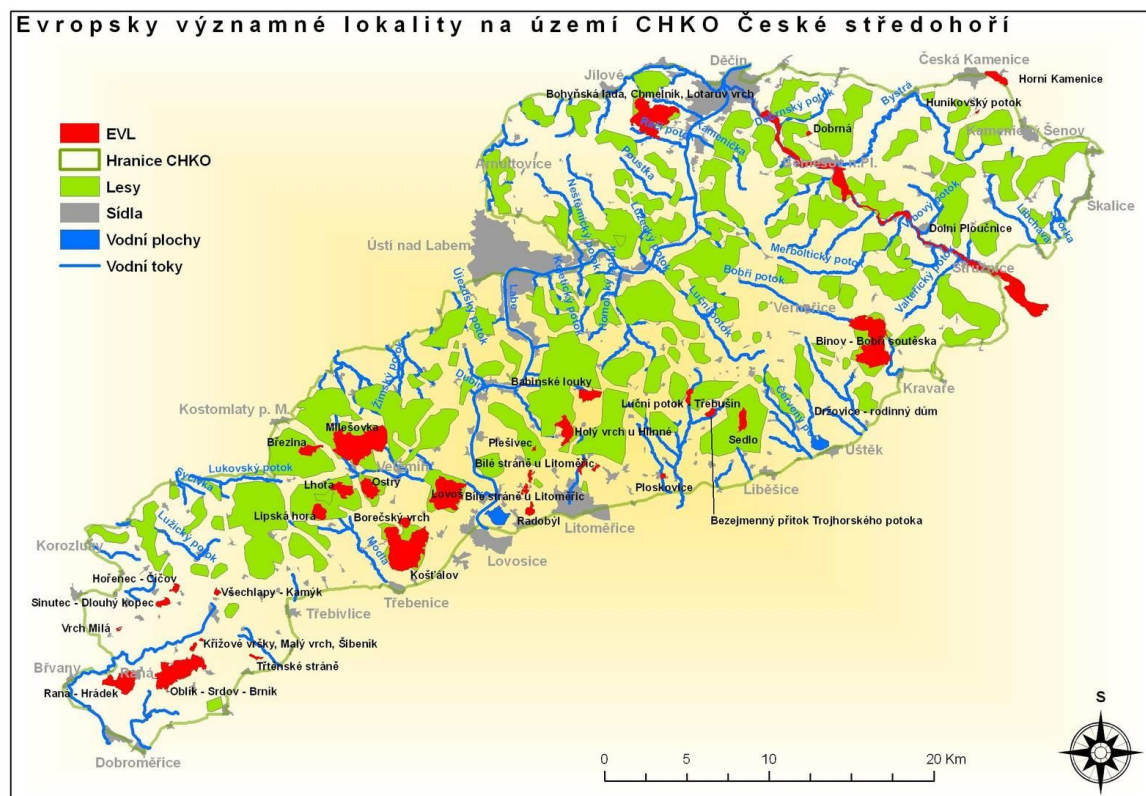


zdroj://http://projekt.oahodo.cz/dumy/cr_-_klima.ppt

Příloha 3 – Vymezení LFA



Příloha 4 – Evropsky vymezené lokality na území CHKO České středohoří



Zdroj: <http://ceskestredohori.ochranaprirody.cz/cinnost-spravy-chko/natura-2000/>

Příloha 5 - Priority, cíle a opatření osy I

| Priorita/cíl/opatření | název | podíl z osy v % |
|------------------------------|---|------------------------|
| Priorita | I.1. Modernizace, inovace a kvalita | |
| Cíl | Vytvořit silné zemědělsko-potravinářské odvětví modernizovat zemědělské podniky, zavádět inovace a zvýšit kvalitu produktů. | 86,34 |
| Opatření | I.1.1 Modernizace zemědělských podniků | 39,05 |
| | I.1.2 Investice do lesů | 9,83 |
| | I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům | |
| | I.1.4 Pozemkové úpravy | 20,07 |
| | I.2.1. Seskupení producentů | 1,00 |
| Priorita | I.2 Přenos znalostí | |
| Cíl | Vytvořit dynamické zemědělsko-potravinářské prostředí, rozšířit vzdělávání a poradenství a snížit věkový průměr pracovníků v zemědělství. | 13,66 |
| Opatření | I.3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost | 1,45 |
| | I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců | 6,66 |
| | I.3.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti | 3,97 |
| | I.3.4 Využívání poradenských služeb | 1,59 |

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, Program rozvoje venkova 2007 – 2013, Praha, červen 2013, s. 58

Příloha 6 – priority, cíle a opatření osy II

| Priorita/cíl/ opatření | název | Podíl z osy v % |
|------------------------|--|-----------------|
| Priorita | Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou a tradičních zemědělských krajín | |
| Cíl | Podpora zemědělských postupů šetrných k životnímu prostředí vedoucích k biologické rozmanitosti a podpora vhodných zemědělských systémů pro zachování venkovské krajiny. Podpora ochrany životního prostředí na zemědělské půdě a v lesních oblastech s vysokou přírodní hodnotou. | 84,64 |
| Opatření | II.1.1 Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech | 40 |
| | II. 1.2.1 Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES - Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě | 0,16 |
| | II. 1.3.1 Agroenvironmentální opatření - Postupy šetrné k životnímu prostředí (vč. ekologického zemědělství a integrované produkce) | 14,78 |
| | II.1.3.2 Agroenvironmentální opatření - Ošetřování travních porostů | 29,65 |
| | II.2.2. Platby v rámci Natury 2000 v lesích | 0,02 |
| | II.2.3. Lesnicko-environmentální platby | 0,03 |
| Priorita | Ochrana vody a půdy | |
| Cíl | Ochrana jakosti povrchových a podzemních vodních zdrojů prostřednictvím opatření zaměřených na protierozní ochranu a vhodné používání zemědělského půdního fondu. | 12,27 |
| Opatření | II.1.3.3. Agroenvironmentální opatření - Péče o krajinu | 12,27 |
| | II.1.2.2 Platby v rámci Natury 2000 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES – Rámcová směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES (WFD) | 0 |
| Priorita | Zmírňování klimatických změn | |
| Cíl | Podpora využívání obnovitelných zdrojů energie prostřednictvím stávajícího lesního potenciálu a možností jeho rozšíření a zachování pozitivních funkcí lesa. | 3,09 |
| Opatření | II.2.1. Zalesňování zemědělské půdy | 0,97 |
| | II.2.4. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů | 2,11 |

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, Program rozvoje venkova 2007 – 2013, Praha, červen 2013, s. 84

Příloha 7 – priority, cíle a opatření osy III

| Priorita/cíl/ opatření | název | Podíl z osy v % |
|------------------------|--|-----------------|
| Priorita | Tvorba pracovních příležitostí a podpora využívání OZE | |
| Cíl | Vytvořit pracovní místa a zajistit vyšší příjmovou úroveň obyvatel venkova rozvojem a diverzifikací aktivit na venkově a podporou venkovské turistiky, zajistit naplnění závazků ČR v oblasti využití OZE. | 51,13 |
| Opatření | III. 1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy | 23,09 |
| | III. 1.2 Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje | 15,66 |
| | III. 1.3 Podpora cestovního ruchu | 12,38 |
| Priorita | Podmínky růstu a kvalita života na venkově | |
| Cíl | Vytvořit podmínky růstu ve venkovských oblastech. Zlepšit vybavení a vzhled vesnic a veřejných prostranství a posílit sounáležitost obyvatel s místním prostředím a dědictvím venkova. Zabezpečit rozvoj venkovské infrastruktury s cílem rozvoje malého a středního podnikání a zlepšení životního prostředí venkovských sídel. | |
| Opatření | III. 2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služeb. | 39,41 |
| | III. 2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova | 8,91 |
| Priorita | Vzdělávání | |
| Cíl | Přispět k vyšší úrovni trhu práce venkovských obyvatel rozvojem trhu práce venkovských obyvatel rozvojem poradenství a vzdělávání a zvýšit používání informačních a komunikačních technologií. | 3,09 |
| Opatření | III. 3.1 Vzdělávání a informace | 0,37 |
| Priorita | III. 4. Posilování kapacit | |
| Cíl | Posílení lidského potenciálu jako základní podmínky pro místní ekonomiku a zajištění místních služeb. | 2,11 |

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, Program rozvoje venkova 2007 – 2013, Praha, červen 2013, s. 126

Příloha 8 – priority, cíle a opatření osy IV

| | | |
|--------------|---|-------------|
| Priorita IV. | Zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkova | |
| Cíl | Realizovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních partnerství. | % z osy 100 |
| Opatření | IV.1.1. Místní akční skupina | max. 18,3 |
| | IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie | min. 73,2 |
| | IV.2.1. Realizace projektů spolupráce | 8,5 |

Zdroj: Ministerstvo zemědělství, Program rozvoje venkova 2007 – 2013, Praha, červen 2013, s. 151

Příloha 9 - Přehled změn v označení povinných požadavků na hospodaření:

| | |
|--|---|
| 2014 | navazující požadavky 2015 |
| SMR 1 ochrana ptáků | PPH 2 ochrana ptáků |
| SMR 3 kaly | <i>pouze jako požadavky národní legislativy</i> |
| SMR 4 nitrátová směrnice | PPH 1 nitrátová směrnice |
| SMR 5 ochrana EVL | PPH 3 ochrana EVL |
| 5a AEO hnojiva | <i>pouze jako požadavky PRV</i> |
| SMR 6 označování a evidence prasat | PPH 6 označování a evidence prasat |
| SMR 7 označování a evidence skotu | PPH 7 označování a evidence skotu |
| SMR 8 označování a evidence ovcí a koz | PPH 8 označování a evidence ovcí a koz |
| 8a AEO přípravky na ochranu rostlin | <i>pouze jako požadavky PRV</i> |
| SMR 9 přípravky na ochranu rostlin | PPH 10 přípravky na ochranu rostlin |
| SMR 10 zákaz používání hormon. látek | PPH 5 zákaz používání hormon. látek |
| SMR 11 potravinové právo | PPH 4 potravinové právo |
| SMR 12 TSE | PPH 9 TSE |
| SMR 13 tlumení kulhavky a slintavky | <i>ukončení k 31. 12. 2014</i> |
| SMR 14 vezikulár. choroby prasat | <i>ukončení k 31. 12. 2014</i> |
| SMR 15 katerál. horečka ovcí | <i>ukončení k 31. 12. 2014</i> |
| SMR 16 ochrana telat | PPH 11 ochrana telat |
| SMR 17 ochrana prasat | PPH 12 ochrana prasat |
| SMR 18 ochrana hospodář. zvířat | PPH 13 ochrana hospodář. zvířat |

zdroj: SZIF

Příloha 10 - Přehled žadatelů na plochu SAPS o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| rok | počet žadatelů | celkem ha | vyplacené dotace v Kč |
|----------|----------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 370 | 59 540 | 178 649 499 |
| 2008 | 396 | 59 601 | 195 697 712 |
| 2009 | 404 | 61 460 | 236 501 722 |
| 2010 | 404 | 61 508 | 249 562 389 |
| 2011 | 416 | 63 759 | 288 252 746 |
| 2012 | 428 | 63 804 | 318 520 215 |
| 2013 | 430 | 64 049 | 349 860 587 |
| Σ | x | x | 1 817 044 870 |

zdroj: IS SZIF

Příloha 11 - Přehled žadatelů LFA o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| rok | počet žadatelů | celkem ha | vyplacené dotace v Kč |
|----------|----------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 41 | 3404 | 11 122 027 |
| 2008 | 45 | 3550 | 11 265 236 |
| 2009 | 47 | 3581 | 11 500 420 |
| 2010 | 50 | 3841 | 12 178 541 |
| 2011 | 54 | 4120 | 12 556 750 |
| 2012 | 54 | 3781 | 11 547 021 |
| 2013 | 56 | 4160 | 11 622 145 |
| Σ | x | x | 22 387 263 |

zdroj: SZIF – interní data

Příloha 12 - Přehled žadatelů v rámci Natura 2000 na zemědělské půdě o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| Rok | Počet žadatelů | Celkem ha | Vyplacené dotace v Kč |
|----------|----------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 3 | 36 | 111 536 |
| 2008 | 6 | 42 | 121 418 |
| 2009 | 6 | 40 | 121 258 |
| 2010 | 10 | 62 | 172 038 |
| 2011 | 11 | 67 | 189 132 |
| 2012 | 9 | 61 | 173 590 |
| 2013 | 8 | 61 | 165 294 |
| Σ | x | x | 1 054 266 |

Zdroj: SZIF – interní data

Příloha 13 - Přehled žadatelů EZ o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| Rok | Počet žadatelů | Celkem ha | Vyplacené dotace v Kč |
|----------|----------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 4 | 1 147 | 2 467 959 |
| 2008 | 7 | 1 260 | 3 022 690 |
| 2009 | 17 | 2 575 | 6 026 461 |
| 2010 | 24 | 2 742 | 6 787 853 |
| 2011 | 28 | 2 994 | 7 783 980 |
| 2012 | 28 | 3 127 | 8 783 838 |
| 2013 | 28 | 3 154 | 8 882 257 |
| Σ | x | x | 43 755 038 |

Zdroj: IS SZIF

Příloha 14 - Přehled žadatelů IP ovoce o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| Rok | Počet žadatelů | Celkem ha | Vyplacené dotace v Kč |
|----------|----------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 8 | 163 | 2 467 959 |
| 2008 | 10 | 155 | 1 775 414 |
| 2009 | 12 | 208 | 2 422 926 |
| 2010 | 17 | 584 | 6 676 758 |
| 2011 | 18 | 604 | 6 595 768 |
| 2012 | 17 | 603 | 6 521 730 |
| 2013 | 17 | 631 | 6 921 195 |
| Σ | x | x | 32 866 769 |

Zdroj: IS SZIF

Příloha 15 - Přehled žadatelů IP révy vinné o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| Rok | Počet žadatelů | Celkem ha | Vyplacené dotace v Kč |
|----------|----------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 1 | 5,48 | 76 474 |
| 2008 | 1 | 5,48 | 73 249 |
| 2009 | 1 | 5,48 | 74 530 |
| 2010 | 1 | 7,28 | 97 017 |
| 2011 | 1 | 7,39 | 93 998 |
| 2012 | 1 | 7,58 | 98 017 |
| 2013 | 1 | 7,58 | 96 914 |
| Σ | x | x | 610 199 |

Zdroj: IS SZIF

Příloha 16 - Přehled žadatelů IP zeleniny o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| Rok | Počet žadatelů | Celkem ha | Vyplacené dotace v Kč |
|----------|----------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 12 | 580 | 7 019 657 |
| 2008 | 13 | 530 | 6 143 561 |
| 2009 | 13 | 591 | 6 973 803 |
| 2010 | 14 | 736 | 8 512 481 |
| 2011 | 15 | 872 | 9 623 335 |
| 2012 | 8 | 800 | 8 978 321 |
| 2013 | 9 | 843 | 9 346 714 |
| Σ | x | x | 56 597 872 |

Zdroj: IS SZIF

Příloha 17 - Přehled žadatelů OTP o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| Rok | Počet žadatelů | Celkem ha | Vyplacené dotace v Kč |
|----------|----------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 16 | 1 486 | 5 347 775 |
| 2008 | 19 | 1 697 | 5 893 756 |
| 2009 | 44 | 3 740 | 13 097 290 |
| 2010 | 52 | 3 683 | 12 716 134 |
| 2011 | 58 | 4 714 | 15 699 276 |
| 2012 | 58 | 4 761 | 16 329 445 |
| 2013 | 59 | 4 863 | 16 513 663 |
| Σ | x | x | 85 597 339 |

Zdroj: IS SZIF

Příloha 18 - Přehled žadatelů C1 – C1.4. o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| Rok | Počet žádostí/žadatelů | Celkem ha | Vyplacené dotace v Kč |
|----------|------------------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 9/9 | 132 | 1 000 093 |
| 2008 | 17/13 | 238 | 1 608 738 |
| 2009 | 23/17 | 300 | 2 214 424 |
| 2010 | 36/27 | 531 | 4 094 691 |
| 2011 | 53/34 | 756 | 5 531 217 |
| 2012 | 48/35 | 695 | 5 258 443 |
| 2013 | 50/34 | 620 | 4 677 528 |
| Σ | x | x | 24 385 134 |

Zdroj: IS SZIF

Příloha 19 - Přehled žadatelů o meziplodiny C2 o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| Rok | Počet žadatelů | Celkem ha | Vyplacené dotace v Kč |
|----------|----------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 5 | 63 | 179 227 |
| 2008 | 5 | 61 | 166 678 |
| 2009 | 18 | 1054 | 2 941 760 |
| 2010 | 20 | 1085 | 2 909 550 |
| 2011 | 23 | 1135 | 2 962 168 |
| 2012 | 21 | 1085 | 2 877 109 |
| 2013 | 21 | 1092 | 2 834 931 |
| Σ | x | x | 14 871 423 |

Zdroj: IS SZIF

Příloha 20 - Přehled žadatelů o biopásy C3 o celkové výměře a vyplacených finančních prostředků v litoměřickém regionu za období 2007 – 2013

| Rok | Počet žadatelů | Celkem ha | Vyplacené dotace v Kč |
|----------|----------------|-----------|-----------------------|
| 2007 | 1 | 13 | 149 669 |
| 2008 | 1 | 13 | 143 356 |
| 2009 | 3 | 27 | 292 801 |
| 2010 | 6 | 44 | 467 778 |
| 2011 | 7 | 97 | 976 653 |
| 2012 | 7 | 97 | 992 887 |
| 2013 | 7 | 97 | 981 714 |
| Σ | x | x | 4 004 858 |

Zdroj: IS SZIF

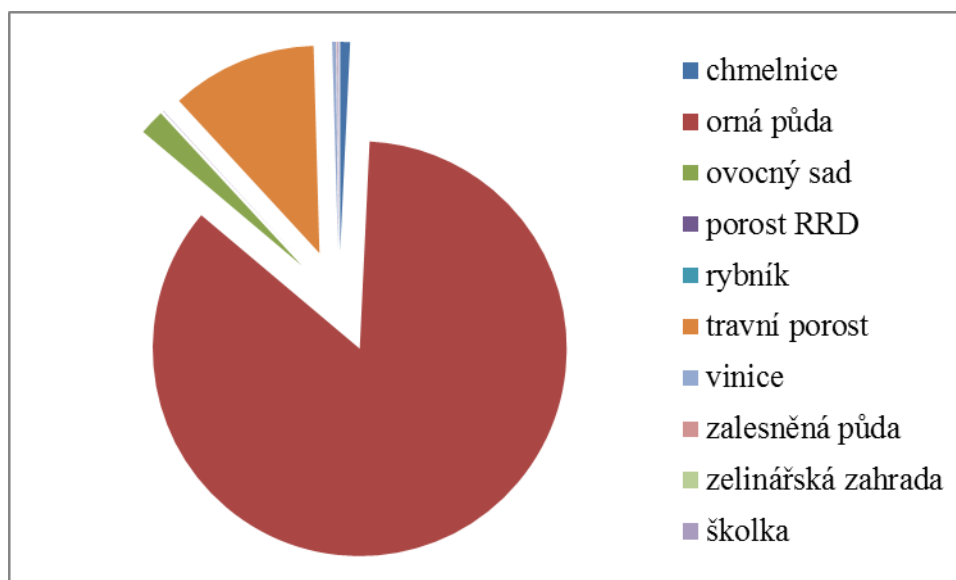
Příloha 21 – Výše sazeb dotace u jednotlivých podopatření

| Podopatření - Postupy šetrné k životnímu prostředí | Výše sazby (EUR/ha) |
|--|----------------------------|
| Ekologické zemědělství – orná půda | 155 |
| Ekologické zemědělství – zelenina a speciální byliny | 564 |
| Ekologické zemědělství – travní porosty | 71/89 |
| Ekologické zemědělství – trvalé kultury (vinice/chmelnice) | 849 |
| Ekologické zemědělství – trvalé kultury (ovocný sad) | 510/849 |
| Integrovaná produkce - ovoce | 435 |
| Integrovaná produkce – réva vinná | 507 |
| Integrovaná produkce - zelenina | 440 |
| Podopatření ošetřování travních porostů | |
| Louky | 75 |
| Mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené | 100 |
| Mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené | 116 |
| Mezofilní a vlhkomilné louky – s neposečenými pásy | 135 |
| Horské a suchomilné louky - hnojené | 120 |
| Horské a suchomilné louky - nehnojené | 130 |
| Horské a suchomilné louky – s neposečenými pásy | 150 |
| Trvale podmáčené a rašelinné louky | 417 |
| Ptačí lokality na travních porostech - hnízdiště bahňáků | 202 |
| Ptačí lokality na travních porostech - hnízdiště chřástala polního | 183 |
| Pastviny | 112 |
| Druhově bohaté pastviny | 169 |
| Suché stepní trávníky a vřesoviště | 308 |
| Podopatření Péče o krajinu | |
| Zatravňování orné půdy | 270 |
| Zatravňování orné půdy u vodního útvaru | 295 |
| Zatravňování orné půdy regionální směsí | 350 |
| Zatravňování orné půdy regionální směsí u vodního útvaru | 374 |
| Pěstování meziplodin | 104 |
| Biopásy | 401 |

Zdroj: Metodika k provádění NV č. 79/2007 sb., s. 13

Příloha 22 - Rozdělení zemědělské půdy podle druhu kultury

| Okres | chmelnice | orná půda | ovocný sad | porost RRD | rybník | travní porost | vinice | zalesněná půda | zelinářská zahrada | školka |
|------------|-----------|-----------|------------|------------|--------|---------------|--------|----------------|--------------------|--------|
| Litoměřice | 459,65 | 51561,15 | 1193,00 | 11,90 | 0 | 6899,70 | 178,61 | 22,07 | 0,43 | 72,19 |



Zdroj: LPIS – interní statistická data